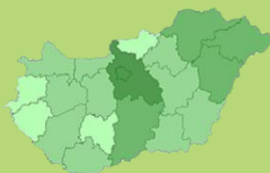

Önkormányzati Hírlevél

2023. évi 7. szám

A Belügyminisztérium elektronikus hírlevele az
önkormányzati tisztviselők számára

Lezárva: 2023. június 30.

Tartalomjegyzék

Szerkesztői rovat	2
TÁJÉKOZTATÓ A NEM KÖZMŰVEL ÖSSZEGYŰJTÖTT HÁZTARTÁSI SZENNYVÍZ IDEIGLENES BEGYŰJTÉSÉVEL KAPCSOLATOS BELÜGYMINISZTERIUMI TÁMOGATÁSRÓL	2
TÍZ ÉVES A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM	6
MOHU MOL – TÁJÉKOZTATÓK ÖNKORMÁNYZATOK RÉSZÉRE	7
Kiemelt ügyfélszolgálati elérés és lakosságot érintő kérdések.....	10
Általános tájékoztató a hulladékgazdálkodási rendszert érintő egyes változásokról	11
FIGYELMÜKBE AJÁNLJUK AZ ÖNKORMÁNYZATOK ELEKTRONIKUS HATÁSKÖRI JEGYZÉKE KIADVÁNYUNK XXVI. ÉVFOLYAM 1. SZÁMÁT.....	13
Jogszábaályfigyelő	14
Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktussal összefüggő jogszábaályfigyelő	15
Jelentések, tájékoztatók.....	19
BAJOR-MAGYAR MINISZTERI TÁRGYALÁS.....	19
ELISMERÉSBEN RÉSZESÜLTEK A HÁBORÚ ELŐL MENEKÜLŐ CSALÁDOkat SEGÍTŐ VÉDŐNŐK19	
MINDEN HARMADIK ISKOLA ÖKOISKOLÁVÁ VÁLT MAGYARORSZÁGON.....	21
438 TELEPÜLÉSEN GYÉRÍTIK A SZÚNYOGOKAT	22
JÚNIUSBAN IS TŰZVÉDELMI TESZT	22
OKTÓBERTŐL INGYENES LEHET A GUMIABRONCS-HULLADÉK LEADÁSA.....	23
CZOMBA SÁNDOR: JÚNIUS 15-ÉN INDULT A REGISZTRÁCIÓ AZ IDEI NYÁRI DIÁKMUNKA PROGRAMRA	24
PÁLYÁRA VONZÁS, PÁLYÁRA ILLESZTÉS, PÁLYÁN TARTÁS A KÖZSZOLGÁLATBAN	24
OKOS VÁROS VS. INNOVATÍV VÁROS	27
Tudásműhely	28
AZ INKLUZIVITÁS – 2. RÉSZ – A KÖZÖSSÉG SZEREPE AZ INKLUZÍV ÖNKORMÁNYZATBAN	28
MESTERSÉGES INTELLIGENCIA 2. RÉSZ – ÖNKORMÁNYZATI LEHETŐSÉGEK	32
Magyarország Mesterséges Intelligencia Stratégiája.....	32
A mesterséges intelligencia lehetőségei az önkormányzatok életében.....	33
Önkormányzati vagyongazdálkodás.....	33
Ügyfélszolgálati feladatok, e-ügyintézés.....	34
A chatbotok fogalma és előnyei	34
Szabályozott Elektronikus Ügyintézési Szolgáltatások.....	35
Jó gyakorlatok hazánkban	36
Konklúzió	36
OKOS TELEPÜLÉS 3. RÉSZ – OKOS VÁROS MÓDSZER KRITIKAI ÉSZREVÉTEL.....	38
Fókuszban az IKIR – Helyi Közszolgáltatás Információs Rendszer	41
2023.06.30-ÁN LEZÁRULT AZ IKIR RENDSZER FEJLESZTÉSE	41
Figyelmébe ajánljuk.....	43
LEZAJLOTT AZ ELSŐ ORSZÁGJÁRÓ SZAKMAI RENDEZVÉNYSOROZAT A LIFE LOGOS 4 WATERS PROJEKT KERETÉBEN	43
VÁLOGATÁS A LECHNER TUDÁSKÖZPONT ANYAGAI KÖZÜL.....	51
Pályázati lehetőségek.....	52
A LEGJOBB ÖNKORMÁNYZATI GYAKORLATOK PROGRAM 2023. ÉVI PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA..	52
FOLYTATÓDIK A SZOCIÁLIS FÖLDPROGRAM.....	57

MINTEGY HÁROMSZÁZMILLIÓ FORINTRA PÁLYÁZHATNAK FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐKET SEGÍTŐ SZERVEZETEK.....	58
„ZÖLD ÓVODA” CÍMRE LEHET PÁLYÁZNI.....	59
Pályázati hírek.....	60
PROFI FELSZERELÉSEKKEL LÁTTA EL AZ ÖNKÉNTESÉKET A KATASZTRÓFAVÉDELEM	60

Szerkesztői rovat

TÁJÉKOZTATÓ A NEM KÖZMŰVEL ÖSSZEGYŰJTÖTT HÁZTARTÁSI SZENNYVÍZ IDEIGLENES BEGYŰJTÉSÉVEL KAPCSOLATOS BELÜGYMINISZTERIUMI TÁMOGATÁSRÓL

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz ideiglenes begyűjtésére kijelölt közérdekű közszolgáltató részére az ellátásért felelős önkormányzaton keresztül belügyminisztériumi támogatás nyújtható.

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz ideiglenes begyűjtése kapcsán az alábbi jogszabályi előírásokat szükséges figyelembe venni.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) 44/C. § értelmében: „**A települési önkormányzat vagy azok társulása kötelezően ellátandó közszolgáltatásként a közüzemi csatornahálózatba vagy a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló kormányrendeletben meghatározott módon engedélyezett egyedi szennyvízkezelés után befogadóba nem vezetett háztartási szennyvíz begyűjtésére közszolgáltatást (a továbbiakban: közszolgáltatás) szervez és tart fenn.**” A Vgtv. 44/F. és 44/G. § rendelkezései tartalmazzák az ezen közszolgáltatásra vonatkozó szabályokat.

Az egyes közszolgáltatások ellátásáról és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2013. évi CXXXIV. törvény (a továbbiakban: Tv.) 3/F. § (1)-(2) bekezdései rendelkezése értelmében:

„(1) Ha a települési önkormányzat a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtési közszolgáltatás (a továbbiakban: közszolgáltatás) ellátását a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) 44/F. és 44/G. §-ában foglaltak szerint nem biztosítja vagy a közbeszerzési eljárás eredménytelensége miatt az nem biztosítható, a települési önkormányzat e körülmény bekövetkezéséről **haladéktalanul, de legfeljebb 3 napon belül tájékoztatja az állami szervet.**

(2) Az állami szerv az ellátáshoz fűződő közérdekből a közszolgáltatás ideiglenes ellátására (a továbbiakban: ideiglenes begyűjtési ellátás) az (1) bekezdésben meghatározott

*tájékoztatást követő 15 napon belül **hatósági eljárás keretében közérdekű szolgáltatót jelöl ki a környezetvédelmi engedéllyel rendelkező vagy a vízügyi hatóság által nyilvántartásba vett szolgáltatók közül.***

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó nem rendszeres közszolgáltatásról szóló 378/2015. (XII. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) **1. § (1) bekezdés értelmében:**

*„**A Kormány a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtési közszolgáltatásnak (a továbbiakban: közszolgáltatás) az egyes közszolgáltatások ellátásáról és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2013. évi CXXXIV. törvény (a továbbiakban: Tv.)***

*a) 3/F. § (2) bekezdésben meghatározott ideiglenes ellátása (a továbbiakban: ideiglenes begyűjtési ellátás) esetén **a közérdekű szolgáltató kijelölésére vonatkozó hatósági eljárás lefolytatására, valamint***

b) 3/G. §-ban meghatározott ellátásának kiesése esetén a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésének megszervezésével és elvégzésével (a továbbiakban: rendkívüli ellátás) kapcsolatos feladatok ellátására

a hivatásos katasztrófavédelmi szerv vízügyi és vízvédelmi hatósági hatáskörrel rendelkező területi szervét (a továbbiakban: katasztrófavédelmi szerv) jelöli ki.

A Tv. 3/F. § (7) bekezdése kimondja, hogy:

*„**A közérdekű szolgáltatónál az ideiglenes begyűjtési ellátás során, az állami szervnél a 3/G. §-ban meghatározott feladat ellátása során felmerülő, a közszolgáltatási díjból meg nem térülő indokolt költségeket a központi költségvetés fedezi. Az indokolt költségek elszámolásával kapcsolatos feladatok ellátásában az ellátásért felelős települési önkormányzat közreműködik.***

A központi költségvetés a IX. Helyi Önkormányzatok Támogatásai fejezetben 2023. évben is 280 millió forintos előirányzatot biztosít a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz ideiglenes begyűjtésére kijelölt közérdekű közszolgáltató közszolgáltatási díjból meg nem térülő, indokolt költségeinek támogatására az ellátásért felelős települési önkormányzaton keresztül.

A támogatással kapcsolatos részletszabályokat a Korm. rendelet tartalmazza. A Korm. rendelet értelmében:

1. A kijelölt közérdekű szolgáltató (a továbbiakban: közszolgáltató) a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz ideiglenes begyűjtésének teljes idejére számított, indokolt többletköltségei megtérítése iránti igényét az ellátásért felelős önkormányzathoz (a továbbiakban: önkormányzat) nyújtja be.
2. Az önkormányzat a közszolgáltató által benyújtott igényt, annak ellenőrzését követően, a véleményével ellátva 5 napon belül továbbítja a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: MEKH) részére.

3. A MEKH ellenőrzi az igény indokoltságát, megfelelőségét. Az igénylés alapján a MEKH megállapítja az ideiglenes begyűjtési ellátásra történt kijelölés teljes időszakára vonatkozóan, évenkénti bontásban a közszolgáltató indokolt többletköltségének megtérítésére javasolt összeget, és javaslatáról tájékoztatja a helyi önkormányzatokért felelős minisztert.
4. A támogatásról a belügyminiszter a MEKH támogatási javaslatát követően dönt, és a támogatást egy összegben folyósítja az önkormányzat útján.

A támogatás a közszolgáltató által megadott **tényadatok, illetve tervadatok alapján igényelhető az alábbiak szerint:**

- a tárgyévet megelőző időszakra a közszolgáltató tényadatai alapján,
- tárgyévre vonatkozó előleg a közszolgáltató tervadatai alapján,
- a kijelölése megszűnését követően a közszolgáltató tényadatai alapján, illetve
- a közszolgáltató tárgyévet megelőző időszakra vonatkozó, támogatási előleg felhasználásáról szóló elszámolásában kimutatott többlet alapján.

A támogatás igénylésével kapcsolatos információk a MEKH honlapján érhetők el:

<https://www.mekh.hu/szippantott-szennyviz>

A támogatás felhasználási és elszámolási szabályai:

A támogatás a közszolgáltatónak az ideiglenes begyűjtési ellátásért járó közszolgáltatási díjból nem fedezhető, indokolt többletköltségeinek fedezésére használható fel.

- A támogatás felett az önkormányzat rendelkezik, és felelős annak jogszerű felhasználásáért.
- A miniszteri döntés alapján nyújtott támogatás teljes összegét az önkormányzat a beérkezést követő 5 munkanapon belül köteles továbbutalni a közszolgáltatónak.
- Az önkormányzat a támogatás felhasználásáról tárgyév december 31-ei fordulónappal, az éves költségvetési beszámoló keretében és rendje szerint számol el.
- A közszolgáltató a támogatási előleg felhasználásáról tárgyév követő év január 15-ig elszámol az önkormányzatnak.
- A közszolgáltató a támogatási előleg összegére vonatkozóan a MEKH által meghatározott formában szakmai és pénzügyi elszámolást nyújt be a MEKH-nek.

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Gazdasági Főosztály

Tisztelt Polgármester Asszony!

Tisztelt Polgármester Úr!

Kettős szakmai évfordulót ünnepelhetünk az idén. Éppen **húsz éve**, hogy az Országgyűlés elismerve minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, azon szándékától vezérelve, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, megszavazta az *egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról* szóló 2003. évi CXXV. törvényt (a továbbiakban: Ebktv).

Az Ebktv. IV. fejezete rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról (a továbbiakban HEP), és éppen **10 éve**, 2013-ban indult az a projekt, melynek eredményeképpen Magyarország települései megalkották öt évre szóló programjaikat. A HEP-ek hozzájárulnak a mélyszegénységben élők/romák, a nők, a gyermekek, a fogyatékossgal élők és az idősek esélyegyenlőségének növeléséhez. A települések szinte az első pillanattól kezdve felismerték a HEP és az esélyegyenlőségi mentorok munkájának jelentőségét, hogy segítség az, amit kapnak, és mára már a HEP-ek természetes és elfogadott részei a települések stratégiai dokumentumainak.

A települési önkormányzatokat jogszabályi kötelezettséggel a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság HEP Osztályának munkatársai segítik a HEP-ek elkészítésében, felülvizsgálatában, valamint képzést is biztosítanak a programot elkészítő önkormányzati munkatársak számára.

A HEP programok a helyi szinten túlmutatva fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben is azzal, hogy a HEP Fórumokon keresztül megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra, továbbá fordított irányban, az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére.

Kormányzati szándék és települési érdek így kapcsolódott össze, és mára már a hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségének biztosítása érdekében együttműködéssé kovácsolódott.

Elismerve a HEP-ek gondoskodáspolitikában és önkormányzatiságban betöltött szerepét, a kettős évfordulóra tekintettel a Gondoskodáspolitikáért Felelős Államtitkárság az Önkormányzati Államtitkársággal együttműködve „Tíz éves a HEP” címmel 2023. június 28-án ünnepi rendezvényt tartott Budapesten.

A rendezvényen a 10 éves évforduló alkalmából a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság esélyegyenlőségi mentorai emléklapot vehettek át.

Az Emléklapot Fülöp Attila gondoskodáspolitikáért felelős államtitkár és Dr. Dukai Miklós önkormányzati államtitkár adták át.

Készítette: Belügyminisztérium, Gondoskodáspolitikáért Felelős Államtitkárság

MOHU MOL – TÁJÉKOZTATÓK ÖNKORMÁNYZATOK RÉSZÉRE

Tisztelt Önkormányzat!

Magyarország Kormánya 2022-ben kihirdette, hogy az évente mintegy 5 millió tonna települési hulladék kezelésért a MOL lesz a felelős. Az országos hulladékkoncesszió által kijelölt feladatra a MOL megalapította a MOHU nevű céget, és vállalta, hogy egy olyan hulladékkezelési rendszert hoz létre, amely egységes, versenyképes, átlátható és fenntartható lesz.

Környezetünk védelme szempontjából alapvető a minél nagyobb hulladékhasznosítás. A MOHU célja is az, hogy hazánk minél nagyobb részt hasznosítson újra a hulladékból. Magyarországon jelenleg a hulladékok mintegy felét egyszerűen lerakjuk, eltemetjük. Az Európai Unió előírása viszont az, hogy a tagállamokban 2035-re a lerakott hulladék aránya 10% legyen, vagyis az ötödére csökkenjen, ahogy az újrahasznosítás arányát is 65%-ra kell növelni a jelenlegi 32% helyett.

Több uniós ország ezt már sikeresen megtette. Nyolc tagállamban a hulladék legalább felét újrahasznosítják, és a lerakás alig 1-2%-os ezekben az országokban. Ez a helyes út, mert a hulladék érték.

Jelenleg 364 kilogramm szemetet termelnek évente a magyar háztartások, ezzel szemben az Unióban 505 kilogramm az átlag. Vagyis a magyar gazdaság erősödésével várható, hogy egyre nagyobb mennyiségű hulladékot kell majd a lehető legnagyobb arányban újrahasznosítanunk.

Ez pedig rendkívüli munkát kíván. De ne felejtjük el, hogy nem egyszerűen arról van szó, hogy megfeleljünk az uniós elvárásoknak. Alapvető nemzeti érdekünk, hogy összefogjunk, megóvjuk környezetünket, és támogassuk a hazai ipar működését.

Egy jól működő, a hulladékot a körforgásos gazdaságba újra visszaforgató rendszerrel hazánk szuverenitását védjük meg. Ez biztosítja azt, hogy iparunk számára könnyen elérhetőek maradjanak az értékes alapanyagok. Ez Magyarország érdeke, hiszen ez hozzájárul az ipari, gazdasági és energetikai függetlenségünkhöz is.

Mindannyian tudjuk, hogy ez nem fog egyik-napról a másikra létrejönni, ezért a MOL által vállalt munka hosszútávra, 35 évre szól. Rendkívüli költségek szükségesek e feladat elvégzéséhez, ezért a MOL vállalta, hogy az első 10 évben legalább 185 milliárd forint értékű beruházást valósít meg.

Eleinte a lakosság nem érzékeli a változásokat. Július 1-jén kezdődik a MOL koncessziója, és ezen a napon is ugyanaz a szolgáltató, ugyanúgy elviszi a kukát, mint korábban. Hosszútávon lesznek észrevehetőek a változások, és ebben számítunk a hulladékgazdálkodás korábbi résztvevőinek együttműködésére is, amennyiben versenyképesen, átláthatóan, és fenntarthatóan végzik a tevékenységüket. A MOHU készen áll a feladatra, a szükséges adminisztrációs munkát elvégezte, a rendszer indulásra kész.

A MOHU többször hangsúlyozta, hogy ebben a munkában kiemelt partnerei lesznek az önkormányzatok, amelyek feladatai az alábbiak szerint alakulnak július 1-jét követően:

1. Mi lesz a hulladékgazdálkodási eszközök sorsa?

Az önkormányzatok a koncesszió indulását követően is **eszköztulajdonosok maradnak**, tehát a tulajdonukban maradnak a hulladékgazdálkodási létesítmények. Ezeknek a létesítmények használatával kapcsolatban a MOHU már megkötötte a szükséges szerződéseket a létesítmények üzemeltetőivel.

2. Mi lesz az önkormányzatok hulladékgazdálkodási alapfeladatával?

Július 1-jétől megszűnik az önkormányzatok hulladékgazdálkodási alapfeladata, ezt a koncessziós társaság veszi át. A jelenlegi közszolgáltató cégek a MOHU Zrt. alvállalkozóiként látják el a hulladékgazdálkodási feladatokat. A MOHU által közülük kiválasztott régiókoordinátorok és közreműködő alvállalkozóik feladata lesz, hogy a koncessziós társaság irányításával, az általa meghatározott módon, az uniós és hazai szabályoknak megfelelően, előkezelésre minél alkalmasabb módon gyűjtsék a hulladékot, amely ezt követően újrafeldolgozásra kerülhet.

3. Hulladékgazdálkodással kapcsolatos szabálvozó feladat:

Az önkormányzatok által a hulladékgazdálkodással kapcsolatban alkotott rendeleteket a jövőben hatályon kívül kell helyezni. Az önkormányzatok által eddig biztosított hulladékgazdálkodással kapcsolatos kedvezmények egy, a Parlament előtt lévő törvénymódosítás alapján megmaradnak az új rendszerben is, hacsak az adott önkormányzatok nem vonják vissza ezeket, és jelentik be a változást a MOHU és/vagy az NHKV felé. Új kedvezmények bevezetésére vonatkozóan a jövőben nem lesz önkormányzati jogkör, mivel a hulladékszolgáltatásra vonatkozó díjak miniszteri jogkörbe kerültek. Az önkormányzat azonban szociális alapon a jövőben is biztosíthat saját forrásai terhére hozzájárulást a saját településén lakók hulladékszolgáltatási költségeihez. Ezt akár a MOHU-n keresztül is megteheti, a törvény ugyanis biztosítja, hogy az önkormányzat átvállalhassa a díj egy részét, vagy egészét.

4. Köztisztasági alapfeladat:

A köztisztasági feladatellátás július 1-je után is az önkormányzatok feladata lesz, így annak költségei is az önkormányzatoknál maradnak. 2023 július 1-je után a köztisztaságból származó – települési hulladéknak minősülő - hulladék átvételére csak a MOHU vagy annak szerződött alvállalkozói jogosultak. A köztisztaságból származó települési hulladék átvételének, kezelésre átadásának költségeit a MOHU-nál jelentkezőnek, melyet az önkormányzatok az illetékes miniszter által megállapított szolgáltatási díj formájában térítenek meg a MOHU Zrt. részére.

Bevezetésre kerül az EPR. Az Európai Unió dolgozta ki a kiterjesztett gyártói felelősség, vagyis EPR – Extended Producer Responsibility alapelvét, amely előírja, hogy a termékek teljes életciklusáért a gyártó felel. Ez azt jelenti, hogy azért is a gyártó felelős, amikor már hulladék lesz az adott termékből, és ennek költségeit EPR díjban megfizeti a MOHU felé. Az önkormányzatok esetében ez azért fontos, mert a köztisztaságért továbbra is adott önkormányzat lesz a felelős. Ugyanakkor a köztisztasági hulladék jelentős része EPR köteles termékekből származik. Ezért a köztisztasági hulladékban az országos átlag alapján előforduló EPR termékek arányának megfelelően a MOHU negyedévente elszámol az önkormányzatokkal, és kifizeti az ennek megfelelő költséget.

A fenti konkrét feladatok mellett számos kérdés felmerülhet még. Ezért a MOHU a jövőben is részletesen tájékoztat mindenkit a változásokról, ennek érdekében az alábbi kommunikációs csatornákat hozza létre az önkormányzatok részére:

1. MOHU összefoglalók az önkormányzatok számára az aktualitásokról, információkról, amelyeket elektromos levélben küld el a MOHU az önkormányzatok részére, továbbá a vármegyei elnökökön, valamint az önkormányzati szövetségeken keresztül.
2. A Belügyminisztériummal közös kommunikáció: BM rendszeresen megjelenő, Önkormányzati Hírlevelében tájékoztató anyagok.
3. A már megkezdődött online egyeztetések továbbra is rendszeresek lesznek. Ennek első állomásai voltak a június első hetén tartott online előadások.
4. A MOHU honlapján elérhető [felület](#), kifejezetten az önkormányzatok részére, ahol kérdéseket lehet feltenni, amelyeket a MOHU szakértői megválaszolnak.

Minden önkormányzatot biztatunk arra, hogy használja ezeket a csatornákat. Figyelje az ott leírt, elhangzott információkat, és ha szükséges, tegyen fel kérdéseket.

Kiemelt ügyfélszolgálati elérés és lakosságot érintő kérdések

Tisztelt Önkormányzat!

2023. július 1-jén elindul az országos hulladékconcesszió, amely működésével kapcsolatban az utóbbi hetekben megnövekedett az önkormányzatoktól érkező megkeresések száma. Mivel az önkormányzatok a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. kiemelt partnerei, ezért az alábbiakkal segítjük a közös munkát:

1. Közvetlen e-mail cím önkormányzatok számára

A MOHU létrehozta az onkormanyzat@mohu.hu email címet, amelyre beérkezett megkereséseket ezentúl kiemelten kezel az ügyfélszolgálatunk.

2. Ügyfélszolgálati telefon, külön melléken

A MOHU telefonos ügyfélszolgálatán ezentúl kérjük, nyomja meg a 4-es gombot, hogy kiemelt önkormányzati ügyintéző kollégánk fogadhassa hívását.

A MOHU ügyfélszolgálat a hétfőtől péntekig 9 és 17 óra között a +36 1 776 7770 számon várja a hívásokat.

3. Felhasználói útmutatók és oktatási anyagok

A MOHU weboldalán folyamatosan frissítjük az önkormányzatokat érintő információkat, oktatási anyagokat, videókat. Kérjük, hogy látogasson el a <https://mohu.hu/nem-lakossagi-ugyfelek/onkormanyzatok> oldalra, ahol az általános tájékoztatások mellett, feltöltésre kerültek az oktatások alkalmával feltett kérdések és az azokra adott válaszok, valamint a weboldalon keresztül is felteheti számunkra az önkormányzati regisztrációval kapcsolatos kérdéseit.

4. Lakosságot érintő tájékoztató anyagok

Az új hulladékgazdálkodási rendszer bevezetésével kapcsolatban fontos a lakosság naprakész tájékoztatása. A lakosságtól beérkezett kérdésekre (hulladékszállítás, értékes anyagok leadása, kupagyűjtés stb.) weboldalunkon folyamatosan frissített válaszokat teszünk közzé: <https://mohu.hu/lakossagnak>

Bízunk benne, hogy együttműködésünk eredményeként egy minden korábbinál hatékonyabb hulladékgazdálkodási rendszert működtethetünk.

Köszönettel,
MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.

Újrahasznosítjuk.

Közösen.

Általános tájékoztató a hulladékgazdálkodási rendszert érintő egyes változásokról

2023. július 1-jével új hulladékgazdálkodási rendszer fog életbe lépni, melyben a magyarországi települési hulladék begyűjtését, kezelését és számlázását a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. fogja végezni.

Hulladékkezelés és gyűjtés:

Az ingatlanhasználókat érintő hulladékkezelési és begyűjtési folyamatok az eddig megszokott formában fognak továbbra is működni az új rendszer életbe lépése után is.

A hulladék gyűjtése és kihelyezése, továbbá a hulladék elszállításának időpontja és gyakorisága változatlan marad, minderről továbbra is a közszolgáltatók által közzétett hulladéknaptárakból lehet tájékozódni.

Hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj számlázása és befizetése:

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj számlázásával és befizetésével kapcsolatban 2023. július 1-je után fontos változás lép életbe. A befizetésre vonatkozó változások fokozott figyelmet igényelnek.

A 2023. július 1. napját követő szolgáltatási időszakokra vonatkozó számlákat a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. fogja kiállítani a hulladékbirtokosok részére, így a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási **díj befizetése** – a címzett által választott fizetési módnak megfelelően – **az alábbiak szerint módosítandó!**

- 1. Banki átutalás esetén** a következő bankszámla adatok szükségesek az utaláshoz:

MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.
OTP Bank
11794008-24030025

Az utalás közlemény rovatában továbbra is meg kell adni a számla sorszámát és azt az egyedi vevő (fizető) azonosítószerint, mely az átutalni kívánt hulladékgazdálkodási közszolgáltatási számla 3. oldalán, a bal felső sarokban található. A már megszokottak szerint az utalást segítő részletes tájékoztatás (a bankszámla és a közlemény rovatban feltüntetendő adatok pontos ismertetésével) továbbra is megtalálható lesz a számlákon.

2. Csoportos beszédési megbízás esetén további teendő nincs.

Az NHKV Zrt., mint kedvezményezett javára csoportos beszédési megbízás teljesítésére adott felhatalmazás a 2023. július 1-jét követően a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény erejénél fogva a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt., mint kedvezményezett javára megadott felhatalmazásnak minősül.

3. Csekkes befizetés esetében a számla mellé már az új kedvezményezett (MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.) nevére kiállított csekket fogjuk kiküldeni a számla mellékleteként.

4. Díjnet szolgáltatás/e-számla igénybevétele esetén, amennyiben fizetési módként

- a banki átutalás került korábban kiválasztásra, a kedvezményezett adatait a fenti, banki átutalás esetében leírtak szerint módosítandó;
- a csoportos beszédési megbízás került kiválasztásra, vagy bankkártyás fizetéssel kerül kiegyenlítésre a számla a felületen, további teendő nincs.

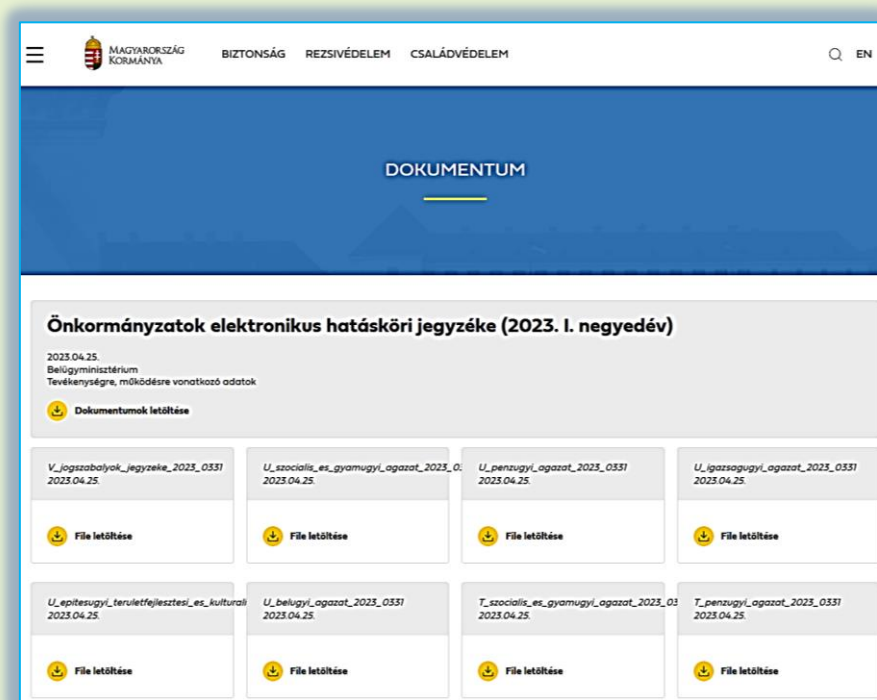
Kérdésekkel a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási számla első oldalán szereplő ügyfélszolgálati elérhetőségek valamelyikéhez lehet fordulni; illetve általános információk a www.mohu.hu és a www.nhkv.hu oldalak egyikén érhetők el.

Köszönjük, hogy Ön is hozzájárul közös célunkhoz, hogy megóvjuk természeti kincseinket, és tiszta, környezetbarát országot, felelősségteljes társadalmat hozzunk létre.

MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.

FIGYELMÜKBE AJÁNLJUK AZ ÖNKORMÁNYZATOK ELEKTRONIKUS HATÁSKÖRI JEGYZÉKE KIADVÁNYUNK XXVI. ÉVFOLYAM 1. SZÁMÁT

Elérhető az Önkormányzatok Elektronikus Hatásköri Jegyzékének **XXVI. évfolyam 1.** (2023. I. negyedévi) **száma**. A képviselő-testület, a bizottság, a polgármester, a jegyző és az ügyintéző feladat- és hatásköreit ágazatoknak megfelelő bontásban tartalmazó hatásköri jegyzék megtalálható a Kormányportálon (www.kormany.hu → Közérdekű adatok és információk → Dokumentumtár keresője).

(A fenti mező hiperhivatkozást tartalmaz, amely közvetlen elérést biztosít a kiadványunkat tartalmazó weboldalhoz.)

Készítette: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

Jogszábflyfigyelő

BELÜGYI ÁGAZAT

A jogszábfly száma és címe: 2023. évi XXVI. törvény az igazgatási szünetről

A jogszábfly lényege: A jogszábfly értelmében a helyi önkormányzat a törvényben foglaltak szerint nyári és téli igazgatási szünetet rendelhet el.

Hatálybalépés: 2023. június 2.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2023. évi 80. szám](#), 3557. o. (2023. június 1.)

IGAZSÁGÜGYI ÁGAZAT

A jogszábfly száma és címe: 2023. évi XXIV. törvény a választási eljárási szabályoknak az elektronikus ügyintézésel összefüggő módosításáról

A jogszábfly lényege: A jogszábfly módosítja többek között a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény előírásait, mely szerint a képviselő-testület tagjainak számát a választást megelőző év szeptember 1-jei lakosságsszám alapján kell meghatározni. Változnak a kompenzációs lista állítására vonatkozó szabályok is.

Hatálybalépés: 2023. május 26. és december 1.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2023. évi 78. szám](#), 3382. o. (2023. május 25.)

A jogszábfly száma és címe: 2023. évi XXV. törvény a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról

A jogszábfly lényege: A jogszábfly a panaszok és közérdekű bejelentések állami szervek és helyi önkormányzati szervek általi intézésének szabályait tartalmazza.

Hatálybalépés: 2023. július 25.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2023. évi 78. szám](#), 3402. o. (2023. május 25.)

A jogszábfly száma és címe: 2023. évi XXXI. törvény igazságügyi tárgyú törvények módosításáról

A jogszábfly lényege: A jogszábfly módosítja többen között a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény települési önkormányzatok törvényes öröklésével kapcsolatos szabályait.

Hatálybalépés: 2023. június 5. és más időpontok

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2023. évi 81. szám](#), 3628. o. (2023. június 2.)

KÖRNYEZETVÉDELMI ÁGAZAT

A jogszábfly száma és címe: 8/2023. (VI. 2.) EM rendelet a hulladékgyzáldálkodási intézményi résztvevényesség ellátásával összefüggő díjak, a díjalkalmazási feltételek, valamint a díjmegfizetés rendjének megállapításáról

A jogszábfly lényege: A rendelet határozza meg a települési önkormányzat által a koncessziós társaságnak fizetendő díj mértékét.

Hatálybalépés: 2023. július 1.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2023. évi 81. szám](#), 3686. o. (2023. június 2.)

Lezárva: 2023. június 22.

A jogszabályok tervezetéhez tartozó indokolások nyilvánosságát a Magyar Közlöny mellékleteként, önálló sorozatban megjelenő Indokolások Tára biztosítja. Az egyes jogszabályok, valamint a hozzájuk tartozó indoklások megjelenése nincs összhangban. A **júniusban** megjelent indoklások elérhetők a magyarkozlony.hu, valamint a **Nemzeti Jogszabálytár** oldalain.

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktussal összefüggő jogszabályfigyelő

266/2023. (VI. 28.) Korm. rendelet

a felszámolási eljárás során az adós gazdasági tevékenysége folytatása érdekében való értékesítés veszélyhelyzeti szabályairól szóló 129/2023. (IV. 17.) Korm. rendelet módosításáról

265/2023. (VI. 28.) Korm. rendelet

a felszámolási eljárás során az adós gazdasági tevékenysége továbbfolytatása, a függő követelések, a beszámítás veszélyhelyzeti szabályairól, valamint az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról

260/2023. (VI. 28.) Korm. rendelet

a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény alapján nyújtható egyes támogatások kötelezettségvállalási szabályainak veszélyhelyzet ideje alatti eltérő alkalmazásáról

Megjelentek a Magyar Közlöny 2023. évi 93. számában.

255/2023. (VI. 26.) Korm. rendelet

a turisztikai térségek fejlesztésének állami feladatairól szóló 2016. évi CLVI. törvény veszélyhelyzet ideje alatti eltérő szabályairól

Megjelent a Magyar Közlöny 2023. évi 92. számában.

252/2023. (VI. 22.) Korm. rendelet

az árfigyelő rendszer létrehozásáról és működéséről szóló 163/2023. (V. 8.) Korm. rendelet módosításáról

A 163/2023. (V. 8.) Korm. rendeletet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették 2023. június 25 napjával.

251/2023. (VI. 22.) Korm. rendelet

az egyes intézmények földgázfelhasználásának szabályozásáról szóló 354/2022. (IX. 19.) Korm. rendelet módosításáról

245/2023. (VI. 22.) Korm. rendelet

a fémkereskedelemről szóló 2013. évi CXL. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról

A Korm. rendelet 2023. június 29. napján lép hatályba.

244/2023. (VI. 22.) Korm. rendelet

a digitális Covid-igazolvány kiadásának fenntartásához szükséges intézkedésekről

A Korm. rendelet az európai uniós ügyek koordinációjáért felelős miniszter egyedi határozatában megállapítottak szerint lép hatályba.

Megjelentek a Magyar Közlöny **2023. évi 90.** számában.

240/2023. (VI. 20.) Korm. rendelet

a Magyar Honvédség veszélyhelyzeti működési rendjéről

Megjelent a Magyar Közlöny **2023. évi 88.** számában.

238/2023. (VI. 19.) Korm. rendelet

a villamos energia versenypiaci árazásával kapcsolatos kérdésekről

237/2023. (VI. 19.) Korm. rendelet

a Széchenyi Pihenő Kártya felhasználásának veszélyhelyzetben történő eltérő alkalmazásáról

A Korm. rendelet 2023. augusztus 1. napján lép hatályba.

Megjelentek a Magyar Közlöny **2023. évi 87.** számában.

236/2023. (VI. 16.) Korm. rendelet

az állami erdészeti társaságok általi tűzifa alapanyag lakossági forgalmazásának egyes kérdéseiről szóló 355/2022. (IX. 19.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről

A Korm. rendelet 2023. július 1. napján lép hatályba.

234/2023. (VI. 16.) Korm. rendelet

egyes államháztartási szabályoknak a veszélyhelyzet ideje alatt a Bethlen Gábor Alappal összefüggésben történő eltérő alkalmazásáról

Megjelentek a Magyar Közlöny **2023. évi 86.** számában.

232/2023. (VI. 8.) Korm. rendelet

a felszámolási eljárás során az adós gazdasági tevékenysége folytatása érdekében való értékesítés veszélyhelyzeti szabályairól szóló 129/2023. (IV. 17.) Korm. rendelet módosításáról

A 129/2023. (IV. 17.) Korm. rendeletet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették 2023. június 11 napjával.

Megjelent a Magyar Közlöny 2023. évi 84. számában.

224/2023. (VI. 6.) Korm. rendelet

az Ukrajnából származó egyes mezőgazdasági termékek fuvarozásával kapcsolatos intézkedésekről szóló 130/2023. (IV. 18.) Korm. rendelet módosításáról

A 130/2023. (IV. 18.) Korm. rendeletet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették 2023. június 9. napjával.

Megjelent a Magyar Közlöny 2023. évi 83. számában.

213/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet

a behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló 2013. évi XXIII. törvény egy rendelkezésétől való eltérésről

211/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet

belügyi tárgyú veszélyhelyzeti kormányrendeletek hatályon kívül helyezéséről

A Korm. rendelet 2023. július 1. napján lép hatályba.

Megjelentek a Magyar Közlöny 2023. évi 80. számában.

210/2023. (V. 31.) Korm. rendelet

egy nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismeréséhez és kihirdetéséhez szükséges veszélyhelyzeti intézkedésekről

209/2023. (V. 31.) Korm. rendelet

a lakossági ügyfelek megtakarítására vonatkozó pénzügyi edukációs figyelemfelhívásról

208/2023. (V. 31.) Korm. rendelet

az egyes befektetési alapok befektetési szabályairól szóló 156/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet módosításáról

A Korm. rendelet 2023. július 1. napján lép hatályba.

207/2023. (V. 31.) Korm. rendelet

az egyes közlekedési tárgyú törvények veszélyhelyzet ideje alatti eltérő alkalmazásáról szóló 574/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról

Az 574/2022. (XII. 23.) Korm. rendeletet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették 2023. június 2. napjával.

205/2023. (V. 31.) Korm. rendelet

a szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról

A Korm. rendelet 2023. július 1. napján lép hatályba.

202/2023. (V. 31.) Korm. rendelet

az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 671/2021. (XII. 2.) Korm. rendelet módosításáról

A 671/2021. (XII. 2.) Korm. rendeletet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették 2023. június 2. napjával.

201/2023. (V. 31.) Korm. rendelet

a veszélyhelyzet ideje alatt a szomszédos országban fennálló humanitárius katasztrófára tekintettel érkező személyek elhelyezésének támogatásáról és az azzal kapcsolatos egyéb intézkedésekről szóló 104/2022. (III. 12.) Korm. rendelet módosításáról

A 104/2022. (III. 12.) Korm. rendeletet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették 2023. június 3. napjával.

Megjelentek a Magyar Közlöny 2023. évi 79. számában.

188/2023. (V. 22.) Korm. rendelet

a kormányzati igazgatási szervek, valamint meghatározott gazdasági társaságok egyes szerződéseinek veszélyhelyzeti szabályairól

Megjelent a Magyar Közlöny 2023. évi 76. számában.

Lezárva: 2023. június 29. (Magyar Közlöny 2023. évi 93. szám)

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

Jelentések, tájékoztatók

BAJOR-MAGYAR MINISZTERI TÁRGYALÁS

Dr. Pintér Sándor belügyminiszter hivatalos látogatás keretében tárgyalt Joachim Herrmannnal, a Bajor Szabadállam belügy-, sport és integrációs miniszterével 2023. június 6-án Würzburgban. A miniszterek a tárgyaláson érintették a schengeni külső határok őrizetét, a migrációt, az ukrainai menekültek helyzetét, valamint a magyar-bajor testvérvárosi kapcsolatok ápolásának témakörét.

Magyarország betartja a schengeni kódex rendelkezéseit és mindent megtesz az illegálisan belépők megakadályozására. A terhelés továbbra is jelentős, amelyet az erőszakos határátjárési kísérletek folyamatosan emelkedő száma és az embercsempészek egyre erőteljesebb tevékenysége is alátámaszt. A két miniszter egyetértett abban, hogy a migrációt az Európai Unió külső határaitól minél távolabb kell megállítani és a migráció kiváltó okait kell megszüntetni. A jogellenesen érkezőknek nincs helye az Európai Unió területén.

A megbeszélésen kitértek az ukrán menekültek helyzetére, akiknek a jövőben is biztosítják az egészségügyi, oktatási, szociális ellátáshoz és a munkalehetőségekhez való hozzáférést. A magyar belügyminiszter tájékoztatta partnerét a 2023. április 28-tól hatályos reintegrációs őrizet jogszabályi háttéréről és aktuális helyzetéről. A tárcavezetők áttekintették a kiberbűnözés kihívásait, és megegyeztek abban, hogy a közeli jövőben a szakértők közösen megvizsgálják a szorosabb együttműködés lehetőségét. A miniszterek egyetértettek a testvértelepülések kapcsolatainak fejlesztésében és az együttműködések jó példáinak a gyakorlatban történő alkalmazásában. A két belügyminiszter megállapodott, hogy jövő tavasszal megrendezik a bajor-magyar testvértelepülések találkozóját.

Forrás: www.kormany.hu, Belügyminisztérium

ELISMERÉSBEN RÉSZESÜLTEK A HÁBORÚ ELŐL MENEKÜLŐ CSALÁDOKAT SEGÍTŐ VÉDŐNŐK

A védőnők nemcsak a családok legfontosabb szövetségesei, hanem a kormányé is, melynek célja a magyar családok megerősítése, hatékony támogatása – hangsúlyozta Dukai Miklós, a Belügyminisztérium önkormányzati államtitkára a Magyar Védőnők Napja alkalmából rendezett minisztériumi ünnepségen.

Dukai Miklós elismerő okleveleket adott át azoknak a védőnőknek, akik kiemelkedően helyt álltak a háború elől menekülő családok ellátásában. Az államtitkár felidézte, hogy Magyarországon Stefánia belga hercegnő védnökségével alakult meg az Országos Stefánia Szövetség 1915. június 13-án. A kezdeményezés része a Védőnői Szolgálat megalakulása, 1916-tól pedig Heim Pál jóvoltából elindult a magyar védőnőképzés is.

Dukai Miklós hangsúlyozta: a védőnők 108 esztendeje támogatják a magyar családokat, olyan hivatást képviselnek, amelynek Európa-szerte nincs párja. A nevükből adódóan védelmet és biztonságot nyújtanak a családoknak, de munkájuk nélkülözhetetlen az oktatási-nevelési intézmények mindennapjaiban, az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok ellátásában is.

Az államtitkár rámutatott: az iskolai védőnők jelenléte az egészségtan oktatásában azért sem elhanyagolható, mert e tantárgy témái közé tartozik a személyi higiénia, illetve az egészséges életmód is és az egészséges életmódra nevelés is. A lakosság egészségtudatosságának, életmódjának, életvitelének javításában rendkívül hangsúlyos és nélkülözhetetlen a szerepük. Ugyanilyen fontosnak nevezte a védőnők aktív jelzőrendszeri részvételét a három év alatti korosztály esetében, amellyel jelentősen növekedhet a gyermekvédelmi észlelőrendszer hatékonysága. Kiemelte: a kormány az elmúlt években számos intézkedést tett a védőnők anyagi megbecsültségének növekedése érdekében, továbbá, hogy a védőnők által használt tanácsadó irodák, rendelők szépüljenek, modernebbé, komfortosabbá váljanak.

A kormány egészségpolitikai munkájának egyik kulcsfogalma a megelőzés, melynek célja a népbetegségek számának csökkentése. Ennek érdekében népegészségügyi és prevenciók programokra van szükség, amelyek az egész társadalmat megszólítják és a védőnők a családokon keresztül több generációt is elérnek – mondta az államtitkár. Láthatják, tapasztalhatják, hogy komoly változások várhatók az egészségügyben, mely a méltán hungarikumként nevesített védőnői rendszert is érinti – mondta, majd úgy folytatta: a kormány a továbbiakban is azon lesz, hogy e nemes hivatást választók minden segítséget megkaphassanak.

Jenei Zoltán, az Országos Kórházi Főigazgatóság (OKFŐ) főigazgatója emlékeztetett, hogy a védőnők a pandémia időszakában is mindent megtettek annak érdekében, hogy minden segítséget megadjanak a rászorulóknak. Hozzátette: a lakossági visszajelzések még erősebbé tették a védőnők elismertségét, de újabb kihívásként jelentkezett a háborús helyzet, az Ukrajnából érkező családok gyermekeinek ellátása. Ugyanakkor gyorsan kialakították az eljárásrendet, és aki Budapestre érkezett, segítséghez jutott.

Az egészségügyi átalakítással kapcsolatban azt emelte ki: megváltozik az irányítás, a szándék az, hogy a védőnői szolgálat egységes, erős és minden szempontból felkészült legyen. Hozzátette: mindent megtesznek azért, hogy a családok ne érezzenek semmit abból, hogy a védőnők feletti irányítás módosul.

Bábiné Szottfried Gabriella, az OKFŐ főigazgató-helyettese ismertette az átalakítás részleteit: e szerint 2023. július 1-től az OKFŐ átveszi a területi védőnőket és egységes munkáltatói háttér kialakításával a vármegyei irányító intézményekhez kerülnek. Az irányító vármegyei kórházakban önálló szervezeti egységként jelenik meg a védőnői ellátás. Az átalakítás céljának nevezte az egységes munkáltatói háttér kialakítását, azt, hogy több mint 5 ezer védőnőnek ne 2200 munkáltatója legyen, mint jelenleg, valamint a működési feltételek azonos elvek mentén történő biztosítását.

Forrás: www.kormany.hu, Belügyminisztérium

MINDEN HARMADIK ISKOLA ÖKOISKOLÁVÁ VÁLT MAGYARORSZÁGON

Szeptembertől már 1402 köznevelési intézmény lesz az ökoiskola hálózat tagja, hangsúlyozta Kisfaludy László, a Belügyminisztérium köznevelési helyettes államtitkára az ökoiskola címek átadási ünnepségén 2023. június 9-én Budapesten.

A Kisfaludy László kifejtette: az ökoiskola hálózat jó példája a generációk közötti kapcsolódásnak, a nemzedékek közötti együttműködésnek. Nagyon fontos az infrastruktúra, a szabályozás, a tankönyvek, de a legfontosabbak mégis a programban lévő emberek, pedagógusok, igazgatók és szülők, akik a gyerekeket bevezetik az élet tiszteletébe, a környezet szeretetébe, és tudatosítják bennük a fenntartható világ fontosságát. A helyettes államtitkár kiemelte: a fenntarthatóság témája beépült a pedagógusok minősítési rendszerébe is.

A pénteki ünnepség keretében 118 új taggal bővült az ökoiskola hálózat, további 91 intézmény másodízben nyerte el a minősítést, 102 iskola pedig megkapta a három sikeres pályázat után járó örökös ökoiskola címet. A programhoz újonnan csatlakozókkal együtt szeptembertől összesen 1402 ökoiskola működik majd Magyarországon.

Forrás: Huszár László

A Magyarországi Ökoiskola Hálózat a fenntarthatóságra nevelésben elkötelezett intézmények kezdeményezésére indult, 2000-ben. Ökoiskola címmel azokat a köznevelési intézményeket ismeri el Magyarország kormánya, amelyek pedagógiai programjukban a tantervi előírásokon túl is kiemelt figyelmet szentelnek a fenntarthatóságra nevelés ügyének. Az Ökoiskola cím három évre szól, és azok az intézmények nyerhetik el online pályázat révén, amelyek a fenntarthatóság értékeit és témáit a tanítási órákon és azokon túl, a pedagógusok személyes példamutatásán, valamint az intézmény környezetbarát működésén keresztül is érvényesítik. Azok az iskolák, amelyek harmadszor is elnyerik a címet, Örökös Ökoiskolává válnak.

Forrás: www.kormany.hu, Belügyminisztérium

438 TELEPÜLÉSEN GYÉRÍTIK A SZÚNYOGOKAT

Tizenhat vármegye összesen 438 településén, összesen 98 ezer hektárnyi területen várható szúnyoggyérítés. A szúnyogok elleni védekezés érinti a Szigetközt és Dunakanyar településeit, Baját és Mohács térségét, a Tisza-tavi és Sajó menti területeket, Békés, Csongrád-Csanád, Somogy és Zala vármegye több települését, Csorna térségét, valamint Pécsét és további Baranya vármegyei településeket.

A korábbi esős időjárás és az utána beköszöntött meleg kimondottan kedvez csípőszúnyogok fejlődésének, a folyók és tavak mentén, valamint az eső miatt kialakult tenyészőhelyekből szúnyogok milliárdjai keltek ki az elmúlt hetekben.

A folyók és a nagyobb állóvizek térségében a katasztrófavédelem április eleje óta folyamatosan gondoskodik a szúnyoglárva gyérítéséről. A június eleji viharok és villámárvizek miatt milliószámra jöttek létre a szúnyogok kifejlődéséhez optimális állóvizek. Az elaprózott vízfelületeket biológiai módszerrel nem lehet hatékonyan kezelni, és a természetvédelmi területeken is korlátozottak a beavatkozási lehetőségek még a biológiai eljárással is.

A kifejlett szúnyogok ellen kémiai módszerrel, irtószeres permetezéssel lehet védekezni, ilyen kezeléseket kizárólag a települések belterületén végeznek a szakemberek. Autóról juttatják ki a megfelelő készítményt, a legtöbb területen a közlekedést és az embereket kevésbé zavaró úgynevezett ULV eljárással (ultra low volume), amely során a platós gépjárműre rögzített permetező berendezés apró cseppekre bontja a készítményt. A kezelések késő este és éjszaka zajlanak. Azok időpontjáról minden település értesítést kap, és elérhetőek a katasztrófavédelem honlapján is. Minimális mennyiségű rovarirtószert, hektáronként fél liter szúnyogirtó készítményt permeteznek ki a szakemberek. A késő esti és éjszakai munkavégzés, illetve az alacsony dózis miatt a méhek és más nappal aktív beporzó rovarok nem veszélyeztetettek.

Forrás: Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

JÚNIUSBAN IS TŰZVÉDELMI TESZT

Elkészült az év hatodik, összesen pedig harminchatodik tűzvédelmi tesztje, amely a szabadtéri tüzekkel és a mezőgazdasági gépekkel kapcsolatos tűzbiztonsági kérdésekkel kapcsolatos ismereteket oszt meg a kvíz kitöltőivel.

A statisztikák szerint jelentősen csökkent a szabadtéri tüzek száma az első negyedévben. Joggal vélhetjük azt, hogy ennek oka egyfelől az, hogy közvetlen környezetünk biztonsága érdekében egyre tudatosabban járunk el, másrészt természetesen vitathatatlan, hogy az esős időjárás is támogatta ezt a folyamatot.

A nyári időszak nem csak a szabadtéri tüzek miatt adhat több munkát a tűzoltóknak. A mezőgazdasági munkálatok megkezdésével emelkedik a mezőgazdasági gépeket és a gabonátáblákat érintő tüzek, valamint a tarlótüzek kockázata is.

Harminchatodik tűzvédelmi tesztünk ezt a problémát járja körül.

Legújabb, illetve a korábbi tesztek elérhetőek az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (katasztrofavedelem.hu) oldalán, az alábbi elérési útvonalon: Lakosság → Országos Tűzmegeelőzési Bizottság → Tartalomjegyzék - Tűzvédelmi tesztek.

Segítse munkánkat! Amennyiben kitölti a tesztek alatt elérhető kérdőívünket, visszajelzést kapunk arról, hogy a jövőben milyen tűzmegeelőzési témákban szükséges pontosítani, bővíteni az állampolgárok ismereteit.

Forrás: Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

OKTÓBERTŐL INGYENES LEHET A GUMIABRONCS-HULLADÉK LEADÁSA

Az elhasználódott gumiabroncsokat októbertől ingyenesen lehet majd leadni, emellett a használt sűtőolaj és a textilhulladék elkülönített gyűjtését is biztosítja a MOHU MOL Zrt. – mondta el Raisz Anikó környezetügyért és körforgásos gazdaságért felelős államtitkár annak kapcsán, hogy a kormány társadalmi egyeztetésre bocsájtotta az egyes termékáramokra vonatkozó kormányrendelet tervezetét.

Az államtitkár emlékeztetett, hogy júliustól az egész országban új hulladékgazdálkodási rendszert vezetnek be, amelyben az állam helyett a MOHU MOL Zrt. fogja végezni a hulladékgazdálkodást. Az új rendszerrel együtt Brüsszel elvárásainak megfelelően elindul az új, kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer is, amelyben a környezetszennyező termékek gyártóinak „a szennyező fizet” elve alapján díjat kell fizetniük a termékeik hulladékkezelésével kapcsolatos költségek megtérítésére.

A kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer hatálya alá tartozó egyes termékkategóriákra - így a gumiabroncsra, a textiltermékekre és a sűtőolajra - speciális szabályok vonatkoznak majd. A társadalmi egyeztetésre bocsátott tervezet szerint a hulladékká vált gumiabroncsot október elsejétől kötelező külön gyűjteni és a koncessziós társaságnak, a koncesszori alvállalkozónak vagy a forgalmazónak leadni, aki térítésmentesen átveszi. A használt sűtőolaj gyűjtésének biztosítása céljából az erre szolgáló gyűjtőedények elhelyezését a forgalmazó, a települési önkormányzat, az üzemanyag-töltőállomás és meghatározott oktatási intézmény a koncessziós társasággal kötött szerződés alapján biztosíthatja. A hulladékká vált textiltermék elkülönített gyűjtése érdekében a gyűjtőedények elhelyezését a forgalmazó és a települési önkormányzat a koncessziós társasággal kötött szerződés alapján biztosíthatja.

Raisz Anikó hangsúlyozta, hogy az intézkedéssel hatékonyabbá válik a hulladékgazdálkodás és emelkedhetnek a hulladékgyűjtési és hasznosítási arányok, ami hozzájárul a hulladékokból előállított másodnyersanyagok kínálatának növekedéséhez és a hulladéklerakás csökkenéséhez.

Forrás: www.kormany.hu, Energiaügyi Minisztérium

CZOMBA SÁNDOR: JÚNIUS 15-ÉN INDULT A REGISZTRÁCIÓ AZ IDEI NYÁRI DIÁKMUNKA PROGRAMRA

10 éve töretlen sikerrel hirdeti meg a Kormány a Nyári diákmunka programot, amelyre idén nyáron 3,5 milliárd forintos keretösszegre pályázhatnak a jogosultak. A 2013 óta futó kezdeményezés elsősorban bértámogatással ösztönzi a középiskolások, egyetemisták vakációs foglalkoztatását, ami érdemben segíti elő a fiatalok munkatapasztalat szerzését.

A programba 16-25 év közötti, nappali tagozaton tanuló, munkaviszonyban éppen nem álló, vállalkozási jogviszonnyal sem rendelkező diákok jelentkezhetnek. A támogatásokat önkormányzatok, és a mezőgazdaságban, turizmusban vagy vendéglátásban működő vállalkozások hívhatják le. A sikeresen pályázók legfeljebb 2 hónap időtartamra, napi 6 órányi munkavégzéshez kapcsolódó munkabért kaphatnak.

A támogatás megállapítása során havi munkabérként a szakképzettséget igénylő munkakör esetében fejenként bruttó 222.300 forint vehető figyelembe, míg a szakképzettséget nem igénylő munkakör esetében 174.000 forint, amelyek összege rövidebb munkaidejű foglalkoztatás esetén arányosan csökken.

A diákok 2023. június 15-től - a program indulásával egy időben - regisztrálhatnak a területileg illetékes járási hivatalok foglalkoztatási osztályainál, a támogatással elhelyezkedő fiatalok legkorábban 2023. július 1-ével állhatnak munkába. Az augusztus végéig tartó program részletei a [Foglalkoztatási portálon](#) olvashatók.

A Kormány a program tíz éve alatt eddig több mint 267 ezer tanuló, hallgató foglalkoztatását támogatta, mintegy 27 milliárd forinttal. A Kormány döntésének köszönhetően a 25 év alattiak zsebében, tekintettel az szja-mentességükre, több pénz maradhat, amely elérheti a 142-181 ezer forintot.

Forrás: www.kormany.hu, Gazdaságfejlesztési Minisztérium

PÁLYÁRA VONZÁS, PÁLYÁRA ILLESZTÉS, PÁLYÁN TARTÁS A KÖZSZOLGÁLATBAN

E három, humánerőforrás menedzsment tevékenység különböző aspektusok alapján történő megvilágítása jellemezte a *Kutatással és képzéssel a versenyképes közzszolgálat személyzeti utánpótlásának fejlesztéséért* című rendezvény előadásait a Nemzeti Közzszolgálati Egyetemen (NKE). Az esemény moderátora Csóka Gabriella, az NKE Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar Emberi Erőforrás Tanszékének mesteroktatója hangsúlyozta, hogy az NKE a projekt feladatai közül elsősorban azoknak a kidolgozásában vállalt szerepet, amelyek a tudományos kutatáshoz, a közzszolgálati tisztviselők továbbképzéséhez, valamint a közigazgatási, rendészeti szervek tudástőkéjének, elméleti hátterének gyarapításához, gyakorlati feladatellátásuk hatékonyságnöveléséhez kapcsolódnak.

„A fiatalok közzszolgálatba történő pályára vonzása az NKE és a közigazgatási, rendészeti szervek közös stratégiai érdeke. A hatékony és célzott pályáorientációs tevékenység fontos szerepet játszik a közigazgatásban is megfigyelhető fluktuáció csökkentésében. Közös feladatunk, hogy a fiatalok a pályaválasztás korai szakaszában motivációt kapjanak a közzszolgálati szakmák iránt.

Meggyőződésem, hogy a pályaaorientációs képzések kialakítása, továbbfejlesztése, az oktatás és a pedagógusok támogatása, a Közigazgatási ismeretek új középiskolai tantárgy bevezetése, valamint az NKE felsőfokú végzettséget adó képzései nagymértékben támogatják a közszolgálat versenyképességét” – fogalmazta meg a projekt, és annak eredményeit felvonultató konferencia célját Kovács Gábor r. vezérőrnagy. Az NKE Rendészettudományi Karának (RTK) dékánja hozzátette: a pályára vonzás mellett ugyanolyan fontos aspektus a pályára illesztés támogatása, az, hogy a rendvédelmi, illetve közigazgatási pályát kezdő munkatársak minél hamarabb beilleszkedjenek, megismerjék a szervezeti kultúrát, megkapják a megfelelő szakmai felkészítést, amelyben a mentori programok közszolgálati szervezetekben történő kialakítása jelentős szerepet kap. A harmadik aspektus, a pályán tartás kapcsán elmondta: az állomány megtartása, képzése, továbbképzése és karriertámogatása ugyanolyan stratégiai kérdés a közszolgálati versenyképesség növelése szempontjából.

A dékáni köszöntő után a résztvevők egyperces néma felállással emlékeztek meg Zsinka András ny. r. altábornagyról, a Belügyminisztérium (BM) személyügyi helyettes államtitkáráról, aki a Belügyminisztérium részéről a projekt szakmai vezetését látta el. A projekt konzorciumi partnereként Bordás Gábor, a Miniszterelnöki Kormányiroda közigazgatási államtitkára hangsúlyozta, hogy a kormányzati igazgatási szervek számára az álláshely alapú rendszer bevezetésével adottak a létszámgazdálkodás egységes alapokon történő működtetésének feltételei. A Kormányzati igazgatásról szóló törvény keretjellelű szabályozási feltételeket biztosít: a kormányzati igazgatási szervek lehetőséget kaptak arra, hogy egyes humánfolyamatokat, így pl. a bemeneti, képzési, képesítési követelményeket a szervek feladatellátásának hatékony működtetése érdekében rugalmasan, helyi szinten szabályozzák. Javasolta, hogy éljenek ezzel a lehetőséggel.

Kovácsné Székér Enikő, a BM kinevezett személyügyi helyettes államtitkára, a projekt szakmai vezetője a pályára vonzás nehézségeivel kapcsolatban kiemelte: kevés tehetséges fiatal választja hivatásként a közszolgálatot. Ezért van szükség a közszolgálati szervek munkaerő-utánpótlási rendszereinek fejlesztésére, a pályaaorientáció elősegítésére, a közszolgálati pálya népszerűsítésére és a pályaaorientációt elősegítő rendezvényekre, valamint az új szemléletű humánerőforrás utánpótlást biztosító rendszer bevezetésére – fejtette ki.

A nehézségek és megoldások aspektusából beszélt a pályára illesztés folyamatáról is. Elmondta: a munkaerő megtartása, a tudástőke megőrzése a cél, valamint a kompetencia alapú kiválasztás és karriertámogatás. A pályán tartás esetében pedig a pályamódosítás támogatásában, valamint a HR tudás megosztásában, a szervezet teljesítményének nyomon követésében, fejlesztési irányainak meghatározásában, illetve a kormányzati személyzetpolitikai döntések támogatásában látja a nehézségek megoldását a BM helyettes államtitkára.

Csernák Dávid, az NKE Pályázati és Projektmenedzsment Irodájának projektmenedzsere a 2016.08.12. és 2023.06.30. között megvalósuló projekt eredményeit adatokkal vázolta *A KÖFOP-2.1.5 projekt eredményei a számok tükrében* című előadásában. Öt szakterületen 86 szakmai feladat valósult meg, több mint 1 600 fő képzésére került sor képzési programok segítségével, amelyhez közel 4 600 oldal szakanyag, kutatási háttéranyag, módszertani anyag készült el. Hét új közszolgálati továbbképzési program fejlesztése támogatta a trénerek, pedagógusok, tisztviselők felkészülését a pályaaorientáció, a pályára illesztés és a pályán tartás területein.

Csóka Gabriella, az NKE mesteroktatója a pályára vonzás esetében a Közigazgatási Ismeretek tantárgy taneszközeinek fejlesztését, a pályára illesztést tekintve a beillesztés támogató mentori programot, a pályán tartás kapcsán pedig a tehetségmentori programot, a vezetői tehetséggondozást emelte ki. Az NKE, mint konzorciumi partner vállalása, hogy a fejlesztéseket országos lefedettségű, reprezentatív kutatások eredményeire és megállapításaira alapozta.

A [Közigazgatási Ismeretek Portál](#) a Közigazgatási ismeretek tantárgy valamennyi tanulást és tanítást támogató eszközét tartalmazza. Ez olyan elektronikus felület, amely egyedülálló módon nyújt támogatást a diákok és pedagógusok számára egyaránt. A weblapon megtalálhatóak az interaktív jegyzetek, munkafüzetek, az oktatást támogató prezentációs diások, óravázlatok, ajánlott szakirodalom, valamint a jegyzet szerzőinek online videoprezentációja. Ugyanakkor a felület lehetőséget biztosít a tantárgy jövőbeli oktatási jó gyakorlatainak megosztására is – ismertette előadásában Csóka Gabriella, a projekt szakmai szakértője.

Klotz Balázs, az NKE Közigazgatási Továbbképzési Intézetének igazgatója, a projekt szakmai vezető helyettese az általános képzési struktúra felépítéséről, fókuszairól, eredményeiről és a képzési folyamatok fenntarthatóságáról beszélt. A pályaaorientáció kapcsán elmondta: a Közigazgatási ismeretek tantárgyat a 11-12. évfolyamos tanulók számára fejlesztették ki, az új, közép és emelt szinten is érettségit adó tantárgy NKE felvételi rendszerében is támogatott felvételi tantárgy lesz. A tantárgy bevezetése egyúttal biztosítja az általános közigazgatási műveltség elterjesztését. Klotz Balázs a pályaaorientáció kapcsán kiemelte, a legfontosabb cél a mentori támogatással megvalósuló tudatosan felépített, strukturált folyamatként működő szakmai gyakorlat kialakításához és hatékony lebonyolításához szükséges készségek elsajátítása. Ehhez kapcsolódik a *Gyakorlat teszi a mestert –, avagy a gyakorlati idő eltöltése a közigazgatási szerveknél* című továbbképzési program, a pályára illesztés támogatásában pedig *A pályakezdők beillesztését támogató mentorok felkészítése* program ad segítséget. A Tehetségmentori program a pályán tartást támogatja, a vezetői tehetségeket az *Úton a vezetés felé* című továbbképzési programok támogatják.

A közigazgatási pályaaorientáció kihívásairól, a Közigazgatási ismeretek közismereti érettségi tantárgy fejlesztéséről és bevezetésének lehetőségeiről Csapodi Zoltán, az ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium, az NKE partneriskolájának igazgatója és Palich Etelka, a Magyar Kormánytisztviselői Kar elnöke osztotta meg a konferencia résztvevőivel gondolatait.

A konferencián elhangzottakról a résztvevőknek lehetőségük nyílt a *Kormányzati személyzetpolitika és versenyképesség témában* című Közzolgálati HR Szakmai Fórum részeként meghívott vendégekkel történő beszélgetésre. Az eszmecsere meghívott vendégei: Szeiler Orsolya, a Kormányzati Személyügyi Központot irányító helyettes államtitkár; Palich Etelka, a Magyar Kormánytisztviselői Kar elnöke. Domokos Péter, Miniszterelnökség, Területi Közigazgatásért Felelős Államtitkárság, Államtitkári Kabinet; Tarnai Richárd főispán/Radich Orsolya főigazgató, Pest Vármegyei Kormányhivatal. Ocsovai Judit, főosztályvezető, Miniszterelnökség, Humánpolitikai Főosztály; Hazafi Zoltán, tanszékvezető, NKE, Emberi Erőforrás Tanszék. Pilz Tamás, állami és közzszolgáltatási feladatok felülvizsgálatáért felelős miniszteri biztos, Miniszterelnöki Kabinetiroda; moderátor: Csóka Gabriella, a HR Szakmai Fórum vezetője, NKE.

A konferencián bemutatott fejlesztések a KÖFOP-2.1.5-VEKOP-16-2016-00001 azonosítószámú, *A versenyképes közszolgálat személyzeti utánpótlásának stratégiai támogatása* című projekt keretében valósultak meg.

Forrás: www.uni-nke.hu, Nemzeti Közzolgálati Egyetem

OKOS VÁROS VS. INNOVATÍV VÁROS

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem (NKE) Államtudományi és Nemzetközi Tudományok Kar (ÁNTK) Közzervezési és Infotechnológiai Tanszéke workshopot szervezett „Okos város vs. innovatív város” címmel.

Buskó Tibor László „Az okos várostól az innovatív városig” című előadása a diskurzuselemzés módszertani eszköze segítségével igyekezett meghatározni a magasabb (EU-s és tagállami szintű) fejlesztéspolitikák, valamint a helyi szint szerepét az okos város (smart city) koncepciójának intézményesülésében Magyarországon. Ennek érdekében az előadó áttekintette az okosváros-koncepció átalakulásának fő irányát (elmozdulás a technológiai értelemben vett okos város fogalmától az okos technológiákkal is megtámogatott innovatív/fenntartható város felé) az Európai Unió és a tagállami szint szakpolitikáiban, illetve azoknak a hazai önkormányzatoknak a példáit, amelyek elsőként ismerték fel a smart megközelítés felé való elmozdulás szükségességét. Leginkább a hatalmon lévők által konstruált elvárások, szabályrendszerek domináns szerepére mutatott rá a hazai az okosváros-diskurzusban, valamint arra, hogy az okosváros-koncepció fent említett átalakulása lassan, de biztosan Magyarországon is utat tör az EU szakpolitikáin és a kormányzati szinten keresztül a helyi szint felé.

Szakos Judit „Innováció = Megoldás?” című előadását az innováció definiálásával és napjaink globális kihívásaira való figyelemfelkeltéssel kezdte. Kiemelte, hogy az állami szerepvállalás egy agilis-stabilizáló szerep felé tolódik a technológiai változások és a sűrűsödő válságok miatt - a komplex kihívások kezelése érdekében –, hivatkozva a vállalkozó állam és az innovatív bürokrácia koncepciókra. Ebből levezette, hogy a városoknak már a válságokra adott kreatív, innovatív megoldásokkal is szolgálnia kell az állampolgárok jólétét. Példaként beszélt a pandémiára adott válaszreakciókról és energetikai jó gyakorlatokról. Az előadás második felében az OECD innovatív és adatalapú városszervezési útmutatójának alapvetéseit foglalta össze.

Az előadásokat követő kérdések, és az ezekből kiinduló eszmecsere elsősorban a fenntarthatóság – különös tekintettel az ENSZ által 2015-ben megfogalmazott 17 fenntarthatósági cél – okos és innovatív városokra való adaptálhatóságának problémáit érintette, különös tekintettel a kormányzati szint és a helyi önkormányzatok ide kapcsolódó teendőire.

A program a TKP2021-NKTA-51 számú projekt a Kulturális és Innovációs Minisztérium Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott támogatásával, a TKP2021-NKTA pályázati program finanszírozásában valósult meg.

Forrás: www.uni-nke.hu, Nemzeti Közzolgálati Egyetem

Tudásműhely

AZ INKLUZIVITÁS – 2. RÉSZ – A KÖZÖSSÉG SZEREPE AZ INKLUZÍV ÖNKORMÁNYZATBAN

Az inkluzív önkormányzás kérdéskörének első részében egy általános bevezető anyag került feldolgozásra, amelyben magyarázatot adtunk, hogy honnan ered és mit is jelent az a fogalom, hogy inkluzivitás. Majd részletesen kielemeztük az inkluzív önkormányzat fogalmának egyes elemeit, amelyek segítségével érthetővé vált maga a fogalom is. A korábbi részben csak említés szintjén került szóba a közösség, mint az inkluzív önkormányzás témakörének fő alkotóeleme, ezért a mostani második részben részletesen kitérünk a közösségfejlesztés és tervezés fontosságára, a közösség bevonásának feltételeire és kockázataira. Továbbá, arra is választ keresünk, hogy hogyan lehet az inkluzív folyamatot megvalósítani.

Az inkluzív önkormányzat egyértelmű és elsődleges alappillére a közösség megléte. Kijelenthető, hogy a közösség jelenléte nélkül nem alakítható ki egy innovatív, fenntartható, demokratikus rendszer. Azonban, hogy ez megvalósulhasson, tenni kell érte, közösen, együttműködve és támogatói szándékkal. A közösség aktivitása vagy érdektelensége jelentős hatással van a település működésének sikerességére vagy sikertelenségére. Az inkluzivitás, az inkluzív önkormányzati folyamatok kiépítése, fenntartása vagy fejlesztése érdekében a közösség jelenléte és vele való együttműködése súlyponti kérdés. Amennyiben az önkormányzat képes nyitni a körülötte lévő közösség felé és kihasználni annak (természetesen a szó jó értelmében) sokszínűségét, erejét és azokkal megfelelően gazdálkodni, úgy egy fejlődő települést és közösséget tud összefogni.

Varga A. Tamás és Vercseg Ilona Közösségfejlesztés című tanulmányában kifejtésre kerül, hogy a közösség szó nagyon gyakran a lokalitás szinonimája is, sőt község-közösség értelemben is fedik egymást. Ennek ellenére „*a közösség, vagy a szomszédság meghatározása olyan mértékben nehezedő feladat, amilyen mértékben egyre mobilabbá válik a társadalom és az emberek közös érdekeik alapján tartoznának közösségekhez, mely érdekekre saját munkájuk, neveltetésük vagy társadalmi gyakorlatuk és a hely, ahol élnek, egyaránt hatással van*” A közösség kialakulásának korai fázisában a fogalom egyaránt jelentette az emberek csoportját, összetartozását és azonos helyhez kötöttségét, lokalitását is.¹

¹ Varga A. Tamás – Vercseg Ilona (1998): Közösségfejlesztés. Budapest, Magyar Művelődési Intézet. 46. old., Elérhető: http://muvelodes.vfmk.hu/4-szakmai_anyagok/letoltes/kozossegfejlesztes.pdf (Letöltés dátuma: 2023.02.13.)

A közösség kiépítése és az egymáshoz való erős kötődés kialakítása nem könnyű feladat, különösen egy olyan rohanó világban, mint amit jelenleg is élünk. A folyamatos mozgásban lévő életmód megnehezíti, hogy a kapcsolatok képesek legyenek elmélyülni és támogatóvá válni. A hagyományos, kisebb közösségeknél az erős elsődleges kötések, azaz rokoni-baráti szálak válnak meghatározókká és az erős összetartás kerül előtérbe. A nagyobb település esetében a helyi közösség számos kisebb csoport/közösség halmazaként épül föl, ahol a települési szintű közösség erősítéséhez a kisebb részközösségek által lehet kapcsolódni.²

Ahhoz, hogy a közösség mindig fenn tudjon maradni - legyen szó kisebb vagy nagyobb létszámú közösségről -, ahhoz szükséges a jólét megteremtése, tehát egyszerűen megfogalmazva: a közösség ott szeret tartózkodni, ahol jól érzi magát. Természetesen kutatások alátámasztják, hogy milyen kritériumoknak kell teljesülniük annak érdekében, hogy egy helység a közösség otthonául szolgáljon. Roland L. Warren (amerikai szociológus) kutatása szerint a közösség otthonául szolgáló helységnek öt funkciót kell betöltenie ahhoz, hogy az megfelelő legyen a közösség kialakulásához és fenntartásához.

1. A szocializáció, melyen keresztül a közösség bizonyos értékeket olt tagjaiba;
2. A gazdasági boldogulás funkciója – a közösség megélhetési lehetőséget biztosít tagjainak;
3. Társadalmi részvétel, teljesítve a társasági élet iránti általános igényt;
4. Társadalmi kontroll, megkövetelve a közösség értékeinek betartását;
5. Kölcsönös támogatás, mely folyamat segítségével a közösség tagjai megvalósítják azokat a feladatokat, amelyek túl nagyok, vagy túl sürgősek ahhoz, hogy egy egyedülálló személy kezelni tudja.

Hogy egy közösség sikeresen tudjon szembenézni a kihívásokkal, feladatokkal először is az együtt élők helyi csoportjának közösséggé kell válnia. A szociológus szerint a felsorolt funkciók jelen vannak minden emberi csoportban bármilyenek legyenek is a helyi sajátosságok.³

Ha már a közösség jelen van és képes tevékenykedni, akkor szükséges, hogy a fejlődés is előtérbe kerüljön. A közösségfejlesztés nem egy adott közösség fejlődésének elősegítését jelenti, hanem az adott településre kiterjedő, az ott élők életminőségét a közösség eszközeivel javító tevékenységről szól. Természetesen fontos kiemelni, hogy a közösség fejlődése és az adott földrajzi terület fejlődése kéz a kézben jár, hiszen az egyik hatással van a másikra.

A közösségfejlesztés - ahogy a szóból is éreződik, - egy folyamaton alapuló tevékenység, ami az egymásra épülő építőkockákhoz hasonlítható. Az első lépések bizonytalanok - még némi félelem is megjelenhet -, de egy idő után kialakul a kezdeményező képesség.

² KÖFOP-2.3.4-VEKOP-15-2016-00002 „Önkormányzati Fejlesztések Figyelemmel Kísérése II.” AJÁNLÁSOK - Az inkluzív településmenedzsment megvalósításához 12. old. Elérhető: <https://bm-oki.hu/News/ViewFile?fileId=1155> (Letöltés dátuma: 2023.02.13.)

³ Varga A. Tamás – Vercseg Ilona (1998): Közösségfejlesztés. Budapest, Magyar Művelődési Intézet. 47.old.

Ha ez a hajlam már megjelenik egy csoport életében, utána már létre jön a közös, tudatosan tervezett tevékenység, amelynek során a közösség képessé válik az önállóságra. A következő lépésben megerősödik a társadalmi és közösségi részvételi hajlandóság és képesség, és az egyén is gyarapszik a közösségi cselekvés által. A közösségfejlesztés során arra törekszünk, hogy először a közösségi gondolkodásmód alakuljon ki, az emberek egymás közötti viszonya tisztázódjon, létrejöjjön a bizalom. A bizalom talán az egyik legfontosabb kötőszöve a közösségnek, hiszen ezen egység nélkül a közösség igen gyorsan darabjaira eshet. A közösség csak a közös célok kitűzése és megvalósítása révén - valamilyen közösen végzett tevékenység során - tudja funkcióját betölteni.⁴

A közösségfejlesztés mellett fontos megemlíteni a közösségi, részvételen alapuló tervezést is. Közösségi tervezésnek nevezzük, ha a tervezési folyamatban már annak egészen korai szakaszától ténylegesen bevonják az érintettek, érdekeltek széles körét, azaz a helyi közösséget, a lakosságot. Ez a fajta stratégiai tervezés egy konszenzusépítő módszer, amely támogatja, hogy a helyi körrel együtt fogalmazzák meg, milyen jövőképet képzelnek el a közösségük számára. A közösséggel való együtt gondolkodásra remek alkalom lehet a közmeghallgatás, falugyűlés. Itt alkalmat lehet teremteni, hogy a település vezetői és a helyi lakosság egymással párbeszéd keretein belül megtervezzék a helyi közeg jövőjére vonatkozó irányvonalakat.

A közösségfejlesztés és a közösségi tervezés céljai alapvetően megegyeznek. Tehát szükséges az érintett csoportok bevonása a közös jövő átgondolásába, valamint a helyiek elköteleződésének, cselekvőképességének növelése a helyi ügyek iránt. A különbség abban áll, hogy míg a közösségfejlesztésnél a tudás elsajátításán (fejlődésén) van a hangsúly, amely egy időigényesebb folyamat, addig a közösségi tervezésnél a tervezési feladat mellett a kézzelfoghatóbb, gyors eredmények is alapvető fontosságúak. A közösségi tervezés erőssége, hogy a konfliktusokat feltárja és feloldja, amihez a lehető legszélesebb körben egyeztetnek a szereplők. Ezáltal a problémafeltárás kezdeményezése a központi döntéshozókról áttevődik a helyi társadalomra. Természetesen ehhez szükséges a helyi lakosság aktivitása, és az önkormányzat szerepe.⁵

A közösséghez kapcsolódóan fontos néhány szót szentelni az inkluzív folyamat megvalósításának feltételeire is. Amennyiben a település önkormányzata elhatározza, hogy a lakosságra, mint partnerre tekint és úgy is kezeli, akkor ezzel együtt vállalnia kell, hogy a helyben élőket, vállalkozókat, egyéb helyi szervezeteket nemcsak a jogszabályi kötelezés mértékéig, nemcsak akció jelleggel vonja be a folyamatokba. A döntések előkészítése során figyelni kell arra, hogy a bevonás abban a szakaszban történjen, amikor az érintetteknek még lehetőségük van véleményüknek hangot adni, így adott esetben a döntésben változtatásokat lehet eszközölni.⁶

⁴ Számadó Róza: Inkluzív önkormányzat-építés (2018.) 52. old

⁵ Számadó Róza: Inkluzív önkormányzat-építés (2018.) 52. old.

⁶ Számadó Róza: Inkluzív önkormányzat-építés (2018.) 55. old.

Ezeket olvasva felmerülhet bennünk a kérdés, hogy milyen módon történjen a közösség bevonása, milyen módszerrel lehet ezt megvalósítani?

- ❖ A lakosság tényleges, valódi bevonása történjen meg. Lényeges, hogy ne csak látszat intézkedések történjenek, mert az sokkal többet árt, mint használ. Mint korábban említésre került a közösség egyik legfontosabb mozgatórugója a bizalom. E fajta módszerrel képesek lehetünk a lakosság bizalmát elveszíteni, és ha ez megtörténik onnantól kezdve a korábban kialakított partnerségi kapcsolat is megszűnik.
- ❖ Minőségi információk megosztásával biztosíthatjuk, hogy a lakosság ténylegesen megismerje az elképzeléseinket. Fontos, hogy nyílt lapokkal játszunk, mert ha a lakosság nem ismeri a tényeket, nem tud érdemben véleményt alkotni. Ez gerjeszthet konfliktusokat a kapcsolatban, ami a fejlesztésekre is kihatással lehet.
- ❖ A véleményalkotásra időt kell biztosítani, hogy minden szereplő megismerhesse az ügyszó kapcsolódó tényeket. Esetlegesen külső szakértők bevonása is megtörténhet, amely ismételt több időt vehet igénybe.
- ❖ A folyamat elején kell elkezdni a bevonást. A részvétellel kapcsolatos döntést a projekt tervezésének igen korai szakaszában kell meghozni.
- ❖ Először a szereplők egy kisebb, könnyebben bevonható körét keressük fel. Amennyiben problémás pontok merülnek fel, akkor szükséges a szereplők tágabb körének mozgósítása. Ebben a korábban bevont szereplők segítségünkre lehetnek.
- ❖ Az elért eredményeket folyamatosan rögzítsük és tegyük elérhetővé mindenki számára. Minden tényt, adatot gondosan, precízen jelenítsük meg, hogy az érintettek megfelelően tudják követni az eseményeket.
- ❖ Folyamatosan biztosítsuk az érintettek részvételét, folyamatosan kommunikáljunk a lakossággal és lehetőség szerint az érintetteket minél szélesebb körben vonjuk be a folyamatokba.⁷

Összefoglalva tehát kijelenthető, hogy az önkormányzati intézményrendszer hatékonyabb működésének egyik eszköze a helyi lakosság folyamatokba, döntéshozatalba való bevonása, formális vagy informális módon, hagyományos vagy újabb módszerekkel. Ennek köszönhetően a helyi társadalom jóléte növekszik, működése kevésbé válik konfliktusossá. A lakosság bevonásának közvetlen előnye, hogy a lakossági vélemények becsatornázásával megalapozottabb és a helyiek által elfogadottabb önkormányzati döntések születhetnek, közvetett előnye pedig az lehet az önkormányzat számára, hogy növekedik népszerűsége, ugyanakkor erősödik a helyi közösség összetartása.⁸

⁷ Számadó Róza: Inkluzív önkormányzat-építés (2018.) 56 - 57 old.

⁸ KÖFOP-2.3.4-VEKOP-15-2016-00002 „Önkormányzati Fejlesztések Figyelemmel Kísérése II.” AJÁNLÁSOK - Az inkluzív településmenedzsment megvalósításához 12. old. Elérhető: <https://bm-oki.hu/News/ViewFile?fileId=1155> (Letöltés dátuma: 2023.02.13.)

Az inkluzív önkormányzás témakörében készülő következő anyagrészben az inkluzív működés eszköztáráról lesz szó. Foglalkozunk többek között a társadalmi részvétel módjaival, technikáival, valamint az önkormányzati kommunikáció egyes eszközeivel.

Felhasznált irodalom:

- Számadó Róza: *Inkluzív önkormányzat-építés* (2018.)
- Varga A. Tamás – Vercseg Ilona (1998): *Közösségfejlesztés*. Budapest, Magyar Művelődési Intézet. 46. old., Elérhető: http://muvelodes.vfmk.hu/4-szakmai_anyagok/letoltes/kozossegfejlesztas.pdf (Letöltés dátuma: 2023.02.13.)
- KÖFOP-2.3.4-VEKOP-15-2016-00002 „Önkormányzati Fejlesztések Figyelemmel Kísérése II.” AJÁNLÁSOK - Az inkluzív településmenedzsment megvalósításához 12. old. Elérhető: <https://bm-oki.hu/News/ViewFile?fileId=1155> (Letöltés dátuma: 2023.02.13.)

MESTERSÉGES INTELLIGENCIA 2. RÉSZ – ÖNKORMÁNYZATI LEHETŐSÉGEK

A mesterséges intelligenciát (MI) bemutató első részben megismerkedhettünk a technológia lehetőségeivel, veszélyeivel és hogy milyen helyzetekben találkozhatunk vele a hétköznapijaink során.

Jelen részben, a közigazgatás és ezen belül is a helyi önkormányzatoknál rejlő lehetőségeket és már meglévő példákat szeretném bemutatni röviden.

Magyarország Mesterséges Intelligencia Stratégiája

Magyarország Kormánya az 1573/2020. (IX. 9.) Korm. határozattal elfogadta **Magyarország Mesterséges Intelligencia Stratégiáját** (továbbiakban: MMIS), mely 2030-ig szóló célokat jelöl ki. Az MMIS egyik elsődleges célja, hogy 2030-ra a mesterségesintelligencia-alapú alkalmazások 15%-kal járuljanak hozzá a hazai GDP növekedéséhez.

A mesterséges intelligencia útján számos lehetőség kínálkozik a közigazgatási folyamatok automatizálására úgy, hogy emberi beavatkozás nélkül valósuljanak meg egyes rész- vagy teljes folyamatok. Ilyen például a hangfelismerés, „chatbotok” alkalmazása, arcképelemzésen alapuló azonosítás, az elektronikus beszédképeség, ezenfelül pedig az egyes kormányablakban (valamint más helyszíneken) már megtalálható, mesterséges intelligenciával működő elektronikus ügyintézési pontok (továbbiakban: KIOSK). A KIOSK-ok használatával, ügyintézői közreműködés nélkül tudunk számos ügytípusban ügyet intézni, ráadásul a frekvenciátaltabb helyszíneken 0–24 órás működés is megvalósul majd, lehetővé téve ezzel a munkaidőn kívüli ügyintézést is. Az újításoknak köszönhetően a közigazgatáshoz kötődő kitűzött célok szerint 2030-ra az ügyintéзések 60%-a elektronikusan, önkiszolgáló módon történik majd.

Az MMIS-ről bővebben a www.digitalisjoletprogram.hu weboldalon tájékozódhatunk.

A mesterséges intelligencia lehetőségei az önkormányzatok életében

Az MI rejtette lehetőségek tárháza igencsak széles, ha a helyi önkormányzatok feladat –és hatásköreit nézzük. Számtalan csoportosítás létezik/létezhet a feladatok szétbontásának tekintetében, jelen írásban most a következő kategorizálást⁹ fejtegetjük:

- vagyongazdálkodás,
- ügyfélszolgálati feladatok.

Önkormányzati vagyongazdálkodás

A helyi önkormányzatok vagyongazdálkodása alatt a mesterséges intelligencia tekintetében a vagyon állag- és értékmegővését kell érteni elsősorban. Ez alatt gondolhatunk az önkormányzati tulajdonú utakra, parkokra, oktatási intézményekre, stb. Az MI használatának a révén kiváló lehetőség van az önkormányzati vagyon állagának nyomonkövetésére. Ehhez az szükséges, hogy az adatgyűjtés (pl. lakossági bejelentések, légi felvételek, kamerák, rendszeres vizsgálatok és mérések) folyamatos legyen, valamint a már összegyűjtött adatokat átláthatóan és jól megszervezetten összegyűjtsék egy adatbázisba.

A feldolgozott adatokban idővel már automatikusan lehet változásokat és mintákat felfedezni. Ezekkel az eredményekkel előre ütemezett karbantartásokat lehet létrehozni, mely során olyan végeredményt tudunk elérni, mely a lakosság és a döntéshozók számára is az életszínvonal növekedéséhez és a döntések könnyebb meghozatalához segít hozzá.

A teljesség igénye nélkül vizuális távérzékeléssel vizsgálhatók például a következők:¹⁰

- gyanús események kiszűrése,
- forgalomszámlálás,
- épületek állapota,
- illegális közterületfoglalás,
- szabad parkolóhelyek,
- közlekedési táblák állapota,
- utak és járdák állapota,
- gallyazási feladatok,
- forgalmi dugók,
- szobrok állapota.

E felsorolásból a legtöbb az életminőség és a közbiztonság javításában játszik nagy szerepet, míg akad olyan is, amely a szabálysértések körébe tartozik (ez utóbbi azért is szorosan összefügg az önkormányzatokkal, hiszen a kiszabott bírság bevételt jelent a számukra).

A térfigyelő kamerák telepítése már számos településen régóta megtörtént, azonban általánosságban elmondható, hogy ezen kamerák használata, nem a folyamatos gondoskodás, állagmegővés vagy az állag romlásának a megelőzésére szolgál, hanem a legtöbb esetben, csak akkor nézik meg a felvételeket, miután már megtörtént a „baj” (például rongálás).

⁹ <https://tudasportal.uni-nke.hu/xmlui/static/pdfs/web/viewer.html?file=https://tudasportal.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/20.500.12944/15931/A%20jo%20onkormanyzas%20technologiai%20hattere.pdf?sequence=3&isAllowed=y> 196. oldal

¹⁰ <https://tudasportal.uni-nke.hu/xmlui/static/pdfs/web/viewer.html?file=https://tudasportal.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/20.500.12944/15931/A%20jo%20onkormanyzas%20technologiai%20hattere.pdf?sequence=3&isAllowed=y> 197. oldal

Ezért elmondható, hogy a vagyonmegóváshoz szorosan kapcsolódó mintaprojektek sajnos még nem lelhetők fel hazánkban, leginkább még csak néhány külföldi infrastruktúrát működtető szereplőnél találkozhatunk hasonló alapokra épülő vagyonfelügyeleti megoldásokkal (norvég eSmart Systems). Magyarországon a települések tekintetében a Smart City trend lehet az önkormányzati vagyon megóvásának alapja és ugródeszkája.

Nem szorosan, de a mezőgazdasági területen lévő alkalmazása is megemlíthető, legfőképp azokon a településeken, ahol ez fontos bevételi forrás az önkormányzatok számára:¹¹

- termés (táblák, növénytakaró stb.) valós idejű megfigyelése,
- károkozók észlelése, kártevők előrejelzése,
- autonóm precíziós permetezés drónokkal,
- vezető nélküli traktorok,
- intelligens öntözőrendszerek.

Összességében elmondható tehát, hogy az automatizált, távérzékelésen alapuló vagyonfelügyelet előnyei a hagyományos módszerekkel szemben:

- költséghatékonyság,
- objektivitás,
- emberi tényező bizonytalanságának kiküszöbölése,
- előrejelző képesség.

Ügyfélszolgálati feladatok, e-ügyintézés

Az önkormányzatok működése során leginkább jelentős terület a mesterséges intelligencia tekintetében az ügyfélszolgálatok fenntartása, hiszen az önkormányzatok feladatai közé tartozik számos közműszolgáltatás üzemeltetése. Az ügyfélszolgálatok működése és hatékonysága létfontosságú elem, mely során a lakossági ügyfelekkel való minőségi kapcsolattartásról kell gondoskodni. Ennek egyik fontos lépcsője a SZEÜSZ-ök és különböző chatbotok alkalmazása.

A chatbotok fogalma és előnyei

„A chatbot olyan szoftveralkalmazás, ami emberi erőforrás bevonása nélkül képes ügyfelekkel történő kommunikációra. A chatbot-rendszereket úgy tervezték, hogy meggyőzően szimulálják azt, ahogyan egy ember viselkedne beszélgetőpartnerként.”¹²

Ennek a szoftveralkalmazásnak az alapja az, hogy a rendszer egyszerre több adatbázishoz képes csatlakozni. Azonban emellett, hogy ezeket a számára elérhető adatokat elérí, másik fontos szegmens, hogy ezeket az információkat meg is értse és feldolgozza. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy igény szerint képesek átadni különböző információkat a felhasználók preferenciáihoz igazítva. Mivel a chatbotokat a felhasználói információk és preferenciák megismerésére tervezték, így mikor feltesszük a számunkra fontos kérdést, a választ már a csatlakoztatott adatbázisból és a mi helyadatainkból összesítve fogja megadni. Ehhez azonban ezek a rendszerek folyamatos megújulást és fejlesztést igényelnek.

¹¹ <https://tudasportal.uni-nke.hu/xmlui/static/pdfs/web/viewer.html?file=https://tudasportal.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/20.500.12944/15931/A%20jo%20onkormanyzas%20technologiai%20hattere.pdf?sequence=3&isAllowed=y> 199. oldal

¹² <https://www.hrportal.hu/jelentesek/chatbot-20220209.html>

A chatbotok rendszerei az adott ügyek bonyolultságától függően több szintre is oszthatóak. Egyszerűbb ügyek esetében például élő chat-funkció keretében kérdezhetünk a mesterséges intelligenciával felruházott „robottól”. Összetettebb ügyek esetén már hibrid megoldásokat is alkalmaznak, mely során az első szintű ügyintézés automatizálva chatbot adja meg az ügyfeleknek az alapvető információkat, ezzel tehermentesítve a folyamatba később bekapcsolódó operátort, aki a specifikusabb kérdések megválaszolásakor segít az ügyfélnek.

A chatbotok nagy előnye, hogy a nap 24 órájában, a hét minden napján rendelkezésre állnak, és nagyon sokféle információhoz férnek hozzá gyorsan. Azonban meg kell jegyeznünk azt is, hogy az ügyfélszolgálatokból továbbra sem zárható ki teljesen az emberi faktor, hiszen mindig lesznek olyan problémák és helyzetek, melyek átfogóbb ismereteket kívánnak meg. Ilyen például az olyan ügyfelek, akik speciális bánásmódot igényelnek, illetve akik nem bíznak a gépi válaszban, vagy nem tudják használni önállóan az új technológiákat.

Szabályozott Elektronikus Ügyintézési Szolgáltatások

A szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások (továbbiakban: SZEÜSZ) fogalmát a Ket. 2012 áprilisában hatályba lépett módosítása vezette be. A fogalomkörbe az eredeti elképzelés szerint minden olyan informatikai szolgáltatás beleértendő, ami az elektronikus közigazgatási ügyintézéshez közvetlenül vagy közvetetten kapcsolódik.

A mozaikszó jelentése:

- **Szabályozott**, vagyis jogszabályok rögzítik a szolgáltatás elvárt funkcionalitását, célrendszerét; maga a szolgáltatás csak külön engedély vagy bejelentés alapján végezhető.
- **Elektronikus**, vagyis az infokommunikációs technológiai lehetőségeit használja.
- **Ügyintézési**, azaz közigazgatási ügyintézési folyamatot, illetve egyes elemeit támogató vagy elvégző.
- **Szolgáltatás**, vagyis szolgáltatásként nyújtható akár belső (szervezeten belüli), akár külső igénybe vevőnek.

A SZEÜSZ-ök megvalósításakor az volt az elsősorú cél, hogy rendelkezésre álljanak azok az alapvető infokommunikációs háttérszolgáltatások, amelyek az elektronikus ügyintézés egyes mozzanataihoz szükségesek (e-azonosítás, e-hitelesítés, e-fizetés). További célként az interoperabilitás növelését, azaz az elektronikus rendszerek közötti együttműködés szélesítését tűzték ki.

A közszolgálat digitalizációjának alapvető állomása az állampolgárok és a hivatalok közötti kommunikáció fejlesztése. Az erre létrehozott különböző digitális csatornákon a helyi lakosok hibákat jelenthetnek be és elküldhetik kéréseiket, véleményüket, értékelésüket a közigazgatási szervezeteknek, hivataloknak. A kommunikáció mértékének növelésére irányulnak az EU egyes programjai is, mint például az ImproveMyCity, amely szorgalmazza az állampolgárok részvételét a helyi és az országos kormányzásban. E program három pilléren nyugszik: a bejelentésen, az intézkedésen és az elemzésen. Az állampolgárok közvetlenül jelentik a helyi önkormányzatoknak az észlelt problémákat, a bejelentések automatikusan átküldésre kerülnek a megfelelő hivatalba/ügyintézőhöz, ahol pedig megtörténik az intézkedés.

Jó gyakorlatok hazánkban

Végül néhány konkrét - már működő - példa olyan mobilalkalmazásokra, mely a helyi önkormányzatok és a lakosság életét szorosabban összeköti, az ügyfelek elégedettségét pedig emeli:

- Budafok-Tétény mobilalkalmazás
- Újbuda mobilalkalmazás
- CityApp Tata városapplikáció
- NYHApp (Nyíregyháza)
- Pilisvörösvár applikációja
- Csopak Önkormányzat

Ezen mobilalkalmazások legfőbb célja az állampolgárok bevonása a helyi területek gondozásába, és az elégedettség növelése. Az alkalmazással a helyi lakosok könnyedén bejelenthetik a közterületen tapasztalható hibákat, ezzel is segítve a településkép szépségének megtartását. A bejelentés egyenesen a Polgármesteri Hivatalba illetékes irodájára fut be, és a felhasználók végig nyomon követhetik bejelentéseik alakulását: a bejelentés állapotának változásáról automatikus értesítést kapnak. A megoldott bejelentések pedig mindenki által látható módon nyomon követhetők az alkalmazáson belül.

A leggyakrabban előforduló bejelenthető hibák köre:

- Úthiba, járdahiba
- Rongálás
- Közvilágítás
- Hulladék probléma
- Csatorna, vízelvezető probléma
- Elhagyott autó
- Parlagfű, egyéb gyomok, balesetveszélyes fa

Bejelentésnél megadható kézzel is a hiba címe, térképen is megjelölhető, de a telefon GPS-ét kihasználva egy gombnyomással is rögzíthető a hiba helye. Bejelentéshez képet és leírást is lehet csatolni, ami megkönnyíti az ügyintézők munkáját a hiba azonosításában.

Konklúzió

Ahogy az látható volt az eddigiekből, a mesterséges intelligencia bevezetése és állandó használata a helyi önkormányzatok életébe egy nagyon jó fejlődési irány. Rengeteg lehetőséget rejt már magában most, azonban ezek egy része még csak elméletben működik legtöbbször.

Felmérések¹³ alapján a megkérdezett emberek több, mint 70%-a gondolja úgy, hogy a chatbotok és különböző alkalmazások jelenleg még nem képesek komplex ügyek és problémák megoldására, ezért a legtöbb ügyfél még azt szeretné, ha a mesterséges intelligencia mellett mindig ott lenne az a lehetőség, hogy személyesen beszélhessenek egy ügyintézővel.

¹³ <https://tudasportal.uni-nke.hu/xmlui/static/pdfs/web/viewer.html?file=https://tudasportal.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/20.500.12944/16238/Kozigazgatasi%20informatikai%20alkalmazasok%202021.pdf?sequence=1&isAllowed=y> 65. oldal

A társadalom tehát még nem készült fel teljes mértékben ezekre az újításokra, mert vagy nem tudják megfelelően kezelni a rendszert, vagy pedig nagyfokú bizalmatlanság van bennük az újításokkal szemben. Ezek a bizonytalanságok és bizalmatlanságok az idő előrehaladtával azonban csökkenni fognak a kitartó fejlesztések által, mindazonáltal még van tere a fejlődésnek. A valós és teljes digitális közigazgatás eléréséhez nélkülözhetetlen a mesterséges intelligencia széles körű alkalmazása, a tervezett automatizálások, és az automatikus döntéshozatal. Utóbbival a közigazgatási ügyintézők jelentősen gyorsulni fognak, amit az ügyfelek érdemben érzékelni fognak. A mesterséges intelligencia, valamint a meglévő adatvagyon társítása és felhasználása pedig megteremtheti annak a lehetőségét, hogy számos felesleges hatósági eljárást, hatósági cselekményt megszüntessenek, hiszen az adatbázisok egymás közötti kommunikációja elhagyhatóvá teszi mind az emberi beavatkozást, mind azt, hogy az ügyfeleknek felesleges hatósági ügyekkel kelljen foglalkozniuk.

Felhasznált források:

- **Digitális Jólét Program:** www.digitalisjoletprogram.hu
- **Gáspár Mátyás – Kovács Róbert** (2018): A jó önkormányzás technológiai háttere a digitális transzformáció korszakában, Nemzeti Közszerzői Egyetem Közigazgatási Továbbképzési Intézet
<https://tudasportal.uni-nke.hu/xmlui/static/pdfs/web/viewer.html?file=https://tudasportal.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/20.500.12944/15931/A%20jo%20onkormanyzas%20technologiai%20hattere.pdf?sequence=3&isAllowed=y>
- **Molnár László - Sasvári Péter - Tarpai Zoltán Tamás** (2021): Közigazgatási informatikai alkalmazások, Nemzeti Közszerzői Egyetem Közigazgatási Továbbképzési Intézet
<https://tudasportal.uni-nke.hu/xmlui/static/pdfs/web/viewer.html?file=https://tudasportal.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/20.500.12944/16238/Kozigazgatasi%20informatikai%20alkalmazasok%202021.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- **Pilz Tamás** (2022): Fenntarthatóság és alkalmazkodóképesség – avagy mi várhat a magyar közigazgatásra a következő években? PRO PUBLICO BONO – Magyar Közigazgatás, 2022/1, 8–29.
https://tudasportal.uni-nke.hu/xmlui/static/pdfs/web/viewer.html?file=https://tudasportal.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/20.500.12944/18379/02_pilz_8-29_PPB_2022_1.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- **AM Sajtóiroda** (2022): A jövő agráriuma elképzelhetetlen robotika nélkül
<https://kormany.hu/hirek/a-jovo-agrariuma-elkepzehetetlen-robotika-nelkul>
- **MTI/AM Sajtóiroda** (2022): A digitalizáció erősíti a kistérségeket
<https://kormany.hu/hirek/a-digitalizacio-erositi-a-kistelepuleseket>
- **Keserű Barna Arnold** (2020): A 21. századi technológiai változások hatása a jogalkotásra, Dialóg Campus, 21. oldal
- **Nagy Zoltán András** (2021): Mesterséges intelligencia lehetőségei az adó- és vámügyi eljárásokban
- **eGov Hírlevél** (2020): Korszerű, nyílt közigazgatás: nyilvános algoritmusnyilvántartás Helsinkiben és Amszterdamban
<https://hirlevel.egov.hu/2020/10/04/korszeru-nyilt-kozigazgat-as-nyilvanos-algoritmusnyilvantartas-helsinkiben-es-amszterdamban/>

OKOS TELEPÜLÉS 3. RÉSZ – OKOS VÁROS MÓDSZER KRITIKAI ÉSZREVÉTEL

Az okos város módszertana viszonylag új fogalom, ezért még a tudományos kutatások **nem foglalmaztak meg túl sok kritikai észrevételt**. Az új városfejlesztés hatásainak vizsgálata érthető módon csak az utóbbi években kezdődött meg. A szakirodalomban azok a kutatások találhatók meg nagyobb számban, melyek az előnyök vizsgálatával foglalkoznak. **Kritikaként** került megfogalmazásra, hogy **az okos város fejlesztések elsősorban a nagyvárosokra koncentrálnak, holott alkalmazható a vidéki (rurális) térségek fejlesztési stratégiájára** is. Az okos város fejlesztéseket vizsgáló kutatók az alábbi kockázatokra hívják fel a figyelmet.

- a) *Az okosváros-fejlesztések beilleszkednek a neoliberális várospolitikába*¹⁴;

A kritikai észrevétel a **neoliberális várospolitikára** koncentrálna, melynek keretében fókuszál az okos város kezdeményezés esetében annak céljára és megvalósítási módjára, valamint a technokrata kormányzásra vonatkozó veszélyekre. A **piaci szempontú fejlesztések és az üzleti célok előtérbe kerülése** további bírálatok alapjául szolgál.

- b) *Az egyes városi érdekcsoportok eltérő érdekei ütközhetnek egymással*;

Az okos város fejlesztésekről folytatott viták során gyakran felmerül a **köz- és magánszektor egyenlőtlen szerepének problémája**. Az okos város fejlesztések során a köz- és magánszektor szereplői **külön szervezeteket hoznak létre**, ez alkotja a helyi **növekedési koalíciót**, céljuk a **beruházások ösztönzése**. Ezek a koalíciók gyakran nem demokratikus választások útján jönnek létre. A szervezeten belül **előtérbe kerülnek és meghatározóvá válnak azok az IKT szektorban működő nagyvállalatok**, melyek saját okos város fejlesztésük termékét valósítják meg.

- c) *Az okosváros-technológiák alkalmazásával bővülő adatgyűjtés befolyásolja a városi élet kontrollját*;

Az okos város fejlesztések és működésük alapját az a **szenzor rendszer képezi**, mely folyamatos adat szolgáltatásával lehetővé teszi az azonnali idejű beavatkozást a közszolgáltatás biztosítása, vagy a közbiztonság javítása érdekében. Ez a rendszer **olyan érzetet kelthet a városlakókban, hogy megfigyelik őket**, hogy valaki **vagy valamely szervezet közvetlenül gyakorol kontrollt a város élete felett**. A szenzorok adatszolgáltatása **közvetlenül érinti a privát szférát is**, szenzorként működhet, pl. a mobil telefon is.

¹⁴ „A rendszerváltást követő évtizedek hazai városfejlesztésének elvi alapját a városverseny (Jensen Butler et al., 1997; Enyedi 1997; Begg 1999; Beluszky 2000), az európai várospolitikában az 1980-as évtizedre uralkodóvá váló neoliberális alapú fejlesztéspolitika adta. Ez a területi / lokális szintre helyezett versengési modell azonban csak kisszámú város számára kínált gyors, látványos sikerpályát, a többségnek azt kellett tapasztalnia, hogy a szakirodalomban „kanonizált” versenyképességi kritériumok szerint nem, vagy alig néhány dimenzió mentén képes a fejlődésben élenjáró városokkal a lépést tartani. Ennek eredőjeként a kis- és középvárosi körben egyre nagyobb mértékben léptek el a „klasszikus” versenyképességi modelltól és ötvözve azt a hely speciális adottságaiból kiinduló fejlesztéspolitikával (place-based development), új stratégiákat formáltak ki és valósítottak meg.” Nagy Erika, Nagy Gábor: A neoliberális európai várospolitikai találkozása a periféria fejlesztési stratégiájával – Gyula példáján Településföldrajzi tanulmányok <https://ojs.elte.hu/index.php/tft/article/view/3461>

Amennyiben az adatok kezelése nem a városlakók érdekeit szolgálja, hanem kizárólag a városvezetés a vállalatok számára készülnek, **a magán szféra megsértésével, a személyes adatok kezelésével járó tevékenység a demokrácia korlátozásaként is értelmezhető.**

d) *A közösség bevonásának dilemmája;*

Amennyiben az okos város **fejlesztés főként technikai problémaként jelenik meg, melyhez a városlakók nem feltétlenül értenek a legtöbb kérdés a vállaltok hatásköre** marad a lakosság által gyakorolt demokratikus és politikai elfáradhat, pedig ennek kiemelt szerepét, fontosságát nem lehet elvitatni, figyelemmel a c) pontban foglaltakra is.

e) *Az okosváros-koncepció technokrata megközelítése;*

A smart city vízióba befektető **magánvállalatok „fetisizálják” a technológia városformáló szerepét**, megfelelő a kapitalizmus új szellemének, amely szerint a hatalom és a presztízs növelése a beruházásokon keresztül valósul meg. A beruházásokat végrehajtó vállalkozások ezzel egyidejűleg megítélésüket javítani, társadalmi elfogadottságukat is növelni kívánják (Thrift 2005). **A fejlesztéseket nem komplex módon kezelik, nem a városlakókkal együtt akarnak tervezni, inkább egy eszközként tekintenek a városra, amelynek működésébe centralizáltan akarnak beavatkozni.** A konkrét okos város fejlesztési projekteket a vállalati viselkedésformák alapulvételével próbálja megvalósítani, adat-és technológia vezérelten avatkozik be a településfejlesztésbe. A **„technológia mindent megold” ideája védi a technokrata megközelítést a kritikáktól, ugyanakkor erősíti azt a nézetet, amely szerint a technológiai hálózatok és elektronizált kormányzati gyakorlatok önmagukban is jobb városokat teremtenek, függetlenül a helyi társadalomtól, a technológiai fejlesztések természetétől, valamint a nagy mennyiségű adat rendszerezésének, hasznosításának nehézségeitől egyaránt.** Igencsak **kérdéses, hogy a mindent számszerűsíteni kívánó, a városi folyamatokat indikátorokban mérő városvezetési gyakorlat uniformizálható-e.**

f) *Az okosváros-koncepció általános érvényű fejlesztési modellként definiálható-e.¹⁵*

Az okos város elgondolást sok esetben úgy kezelik, hogy ezzel megoldhatók a városi, települési problémák. Téves azonban az a következtetés, hogy az okos város „kulcsra készen mindenütt egységesen működő megoldásokat kínál.” **Minden település olyan specifikus hely, mely meghatározott földrajzi-társadalmi környezet terméke, a település fejlesztése során ettől nem lehet eltekinteni.**

Napjaink informatikai fejlődése eredményeinek alkalmazása szétfeszíti a hagyományos település irányítás módszereit, a hatékonyság és eredményesség követelménye megköveteli olyan új módszerek, eszközök alkalmazását, melyek megfelelő keretül szolgálnak az IKT

¹⁵ Szalai Ádám: Az okosváros-koncepció kritikai földrajzi vizsgálata – elméleti háttér és lehetséges kutatási irányok Tér és Társadalom 34. évf., 2. szám, 2020
<https://tet.rkk.hu/index.php/TeT/article/view/3201>

folyamatos fejlődéséből adódó lehetőségek kiaknázására a fejlődés fenntarthatóságának biztosítására. Az okos város fejlesztés egyidejűleg jelenti a korszerű IKT eszközök alkalmazását és az ehhez szükséges módszertan alkalmazását. A jövőbeni tapasztalatok és a tudományos kutatások eredményei alapján lehet eldönteni, hogy az okos város fejlesztési modell a **hatalomtechnika és fejlesztési források eszköze**, vagy a **település stratégiai szemléletű jövőképe**.

Irodalomjegyzék

- 1) [IoT okos város fejlesztések 2022-ben - a barcelonai Smart City világkiállításon jártunk. Computerword](#)
- 2) Smart City Tudásplatform Metodikai javaslat szerzők: dr. Dobos Klára, Kulcsár Sándor, Nagy Péter, dr. Sik András, Szemerey Samu, Vasváriné dr. Menyhárt Éva
- 3) Az okos város módszertan alapjai. Készítette: Lechner Tudásközpont Területi, Építészeti és Informatikai Nonprofit Kft Térbeli Szolgáltatások Igazgatósága Települési Szolgáltatások Osztály Szerzők: Rab Judit, Szemerey Samu
- 4) [Dr. Szilávik János Fenntarthatóság – regionalitás](#)
- 5) Gombár Mátyás [AZ OKOS FALU – EGY MÁSIK FALU](#) Az új lokalizmus, mint az okos falu és térség fejlesztésének tágabb gondolkodási kerete Új Magyar Közigazgatás 2019. szeptember, 12. évfolyam 3. szám
- 6) [Korszerű helyi közigazgatás: technológia-vezérelt megoldások helyett az adott helyi társadalmi és gazdasági folyamatokat egységben kezelő digitális ökoszisztéma](#) Egov Hírlevél Közigazgatás & Informatika
- 7) Jancsó Ágnes: Okos falvak a láthatáron [Okos falvak a láthatáron \(lechnerkozpont.hu\)](#)
- 8) Nagy Erika, Nagy Gábor: [A neoliberais európai várospolitika találkozása a periféria fejlesztési stratégiájával – Gyula példáján](#) Településföldrajzi tanulmányok
- 9) Szalai Ádám: [Az okosváros-koncepció kritikai földrajzi vizsgálata – elméleti háttér és lehetséges kutatási irányok](#) Tér és Társadalom 34. évf., 2. szám, 2020
- 10) [Okos falvak, okos települések, digitális kisvárosok a láthatáron](#) EGOV Hírlevél Közigazgatás és Informatika
- 11) Alsómocsolád, Nagypáli, Füzérradvány és Rábapordány lettek „Az Év Digitális Faluja”-díj nyertesei
- 12) [Mit tehetnek a kutatók az „okos” falvakért](#) National Geographic
- 13) Dicső László, Varga Péter: „[Okos falu okos térség](#)” program, fejlesztési lehetőség egy -a rendszerváltás óta ugyanazon községért dolgozó kistelepülési polgármester szemével Új Magyar Közigazgatás 2019. szeptember, 12. évfolyam 3. szám
- 14) Sain Mátyás, Rab Judit: [Részvételi tervezés](#) a településfejlesztési és rendezési tevékenységben
- 15) Nagy András, Sain Mátyás, Sárdi Anna, Vaszócsik Vilja: [Település értékelés és monitoring](#)
- 16) Dr. Szendrei Dóra: [Koppenhága mint az Európai Unió legokosabb fővárosa?](#)
- 17) Szendrei Zsolt [Smart city, a jövő városa](#)
- 18) Muhi B. Béla – Jelena Vemić Đurković [Okos város megoldások mint városmarketing és városmárkázás eszközök – Újvidék esettanulmánya](#)
- 19) Kovács Kálmán: [Okos városok és az okos közszolgáltatás és városfejlesztés](#)

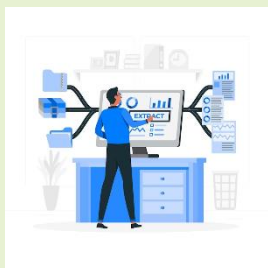
Fókuszban az IKIR – Helyi Köszolgáltatás Információs Rendszer

2023.06.30-ÁN LEZÁRULT AZ IKIR RENDSZER FEJLESZTÉSE

A *Helyi Köszolgáltatás Információs Rendszer – IKIR* alkalmazás 2018. május 1. óta éles üzemben működik. Eddig közel **1300 önkormányzat** és több mint **1900 felhasználó** regisztrált a rendszerhez. Természetesen a **regisztráció lehetősége** nem zárult le, továbbra is **ingyenesen csatlakozhatnak** a rendszerhez az önkormányzatok.

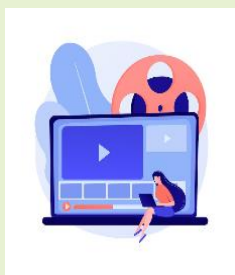
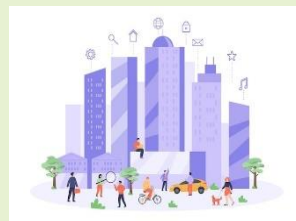
Tudta?

A „Az IKIR rendszer kiterjesztése és továbbfejlesztése” című **KÖFOP2.3.1VEKOP-16-2021-00002 azonosító jelű** –kiemelt projektünk 2023.06.30-án befejeződött, az IKIR rendszer bővített, új funkciókkal folytatja működését. Ennek kapcsán röviden szeretnénk ismertetni, hogy milyen újdonságokkal találkozhatnak majd a felhasználóink.

1. Szakrendszerek: A korábban meglévő 16 szakrendszer száma 10 új adatkörrel egészült ki. Az új szakrendszereknek köszönhetően az önkormányzati dolgozóknak lehetőségük lesz szélesebb körű adatok elérésére, azokból pedig a már korábban ismert módon egyedi vagy standard riportokat készíthetnek.

2. Lakossági modul: Ezzel a modullal az állampolgároknak is lehetőségük nyílik arra, hogy hozzáférhessenek az adatbázis legfontosabb adatköreihez, regisztráció nélkül. Hozzáférhetnek az adott település alapadataihoz, valamint a nyilvános internetelési pontokhoz, továbbá lehetőségük van az önkormányzatok által közzétett, lakosokat megszólító kérdőíveket kitölteni.

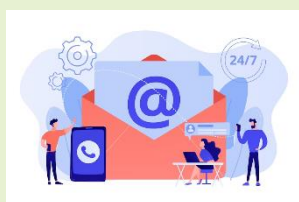
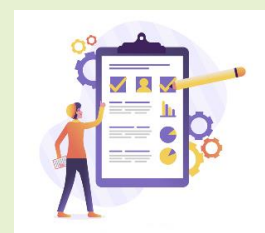
3. Oktatóvideók: A meglévő felhasználói kézikönyvön kívül ezúttal oktatóvideók formájában is megismerhetik és elsajátíthatják felhasználóink az IKIR rendszer legfontosabb funkcióinak működését és használatát. Az oktatóvideók rövid, pár perces formában elérhetőek a regisztrált felhasználóink számára az ismert videómegosztó csatornán keresztül, egy videó pedig regisztráció nélkül a lakosság részére érhető el.

4. Felhasználók: A regisztrációs lehetőséget kiterjesztjük a vármegyei önkormányzatokra is, így június 30-át követően ők is regisztrálhatnak a rendszerhez. A vármegyei önkormányzati felhasználóink ugyanazon funkciókhoz férhetnek majd hozzá, mint a települési önkormányzatok.

5. Elemzési modul: Ezen modulunk nem csupán az új szakrendszerek adataival bővült, de új funkciók is elérhetők az egyedi riportokon belül, ahol bővebb eszköztár, valamint kiinduló riportok segítik a felhasználókat. Standard riportjainkat pedig 10 új riporttal bővítjük.

6. Felmérés modul: A korábban elégedettségmérési modulként ismert kérdőívek készítésére alkalmas modulunk egyrészt bővített funkciókkal folytatja működését, mint például táblázatok készítése, másfelől az itt készített felméréseket a regisztrált felhasználóink nyilvánossá tehetik majd a lakosok számára a lakossági portálon keresztül.

7. Önkormányzati törzsadattár: Ezen új funkció segítségével a felhasználók az önkormányzatokról, a hivatalokról, a társulásokról, és az önkormányzati vezető tisztségviselőkről naprakész, elemi törzsadatokat érhetnek majd el.

IKIR rendszer – felhasználói támogatás

Amennyiben a **rendszer használatával**, vagy az **IKIR-hez történő regisztrációval** kapcsolatban kérdése van, kérjük, hogy jelezze az ikir@bm.gov.hu email címen, vagy a +3615501522-es telefonszámon. Kollégáink a hét minden munkanapján várják hívásukat!

Hamarosan folytatjuk

Készítette: Belügyminisztérium, Önkormányzati Koordinációs Iroda

Figyelmébe ajánljuk

LEZAJLOTT AZ ELSŐ ORSZÁGJÁRÓ SZAKMAI RENDEZVÉNYSOROZAT A LIFE LOGOS 4 WATERS PROJEKT KERETÉBEN

Az „Együttműködésben a klímaturdos vízgyűjtő-gazdálkodásért” című LIFE LOGOS 4 WATERS projekt keretében 2023. május 25. és június 15. között 7 helyszínen (Szeged, Tata, Visegrád, Keszthely, Miskolc, Szolnok és Szekszárd) az ország minden régióját érintve került megrendezésre az „**Önkormányzatok klímaadaptációs lehetőségei helyi és regionális szinten**” elnevezésű rendezvénysorozat. A rendezvénysorozat fő célja az volt, hogy a helyi és regionális szintű alkalmazkodás terén tájékoztatást nyújtson a hazai önkormányzatoknak a fenntartható vízgazdálkodásban és annak az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban betöltött szerepéről és az önkormányzatok lehetőségeiről, illetve felhívja a figyelmet a projekt keretében meghirdetett Vízgyűjtő Pályázati Program nyújtotta lehetőségekre.

A tatai rendezvény (2023. 05. 31.) megnyitóján dr. Dukai Miklós önkormányzati államtitkár úr köszöntötte a közönséget

A rendezvényeken elhangzott előadások változatosan, de mégis egymáshoz kapcsolódva, az aktualitásokat kiemelve és az adott helyszín vonatkozásában érintett jó gyakorlatot, példát is bemutatva kerültek felépítésre. A rendezvénysorozat egyes helyszínein Dr. Dukai Miklós önkormányzati államtitkár úr, Kivés Zoltán önkormányzati helyettes államtitkár úr és Hercig Zsuzsanna titkárságvezető asszony köszöntötték a résztvevőket a Belügyminisztérium Önkormányzati Államtitkárságának nevében. Majd első előadóként a **WWF Magyarország Alapítvány** szakértői (Kerpely Klára, Farkas Viktor Mátyás) mutatták be az ország aktuális helyzetét a klímaváltozás tükrében, felhívva a figyelmet a már meglévő, mindennapjainkat érintő kihívások súlyosságára és egyben egyfajta jövőképet, tendenciát is előrevetítve. A **Klímaparát Települések Szövetségének** elnöke, Kovács Lajos előadásában kiemelte, hogy bár számos problémával kell a településeknek szembenézniük és a klímaváltozás hatásai ellen tenniük, előremutató a sok pozitív és innovatív megoldási irány, amely a kezdetben még csak pilot szinten megvalósult, helyi esetekből szélesebb körben is elterjedve az ország sérülékenységének mértékét csökkentik. A Belügyminisztérium, Önkormányzati Koordinációs Iroda képviseletében a **LIFE LOGOS 4 WATERS**, valamint előzményeként kisebb áttekintéssel a LIFE-MICACC projekt került bemutatásra a hallgatóságnak a LOGOS projekt szakmai vezetője, dr. Szatzker Petra, illetve regionális koordinátora, Hugyecz Bettina Lilla által.

dr. Szatzker Petra, a LIFE LOGOS 4 WATERS projekt szakmai vezetője ismerteti a projektet, illetve a korábbi, LIFE-MICACC projektet a keszthelyi (2023. 06. 06.) rendezvényen

A felvezető előadásokat a LOGOS projekt két demonstrációs vízgyűjtő területének bemutatása követte. Két minta vízgyűjtő terület partner önkormányzatának, **Bátya** és **Püspökszilágy** települések polgármesterei (Fekete Csaba, Tordai Sándor), valamint egyes helyszíneken a települések vízgyűjtő koordinátorai (Markó Fruzsina, Mészáros Krisztián)

ismertették részletesen a területükön a MICACC projekt során megvalósult természetalapú megoldásokat, amik a településeik esetében kihívást jelentő vízgazdálkodási problémákra hatékony választ nyújtanak mind a mai napig. Majd ismertették, hogy a LIFE LOGOS 4 WATERS projekt keretében milyen további, immáron kisvízgyűjtő-léptékű, a szomszédos településekkel együttműködésben megvalósuló beavatkozásokat terveznek kivitelezni. Bátya esetében – síkvidéki terület lévén – az aszály, a süllyedő talajvízszint jelentette korábban az elsődleges problémát, ahol tározók kialakításával igyekeztek a negatív hatásokat csökkenteni. Püspökszilágy dombvidéki település, ahol a villámárvizek majd azt követő hosszú csapadékhiányos időszakok váltakozása az utóbbi években jelentős károkat okozott a településen. A magasan fekvő, erdős területeken rönkgátakkal fogják meg, illetve lassítják a lefolyást, ezáltal megkímélve a beépített területeket, a befogadóba és a településre egyszerre nagy mennyiségben érkező áradástól és hordaléktól. A csapadék fokozatos beszivárgtatása hozzájárul a talajvíz tartalékok visszapótlásához, ami kiegyenlíti a nedves és száraz időszakok közötti különbségeket. A rönkgátak és oldaltározó tó a megvalósulásukat követően többször is sikeresen vizsgáztak, legutóbb a hetekben is tapasztalt villámárvizek idején.

Fekete Csaba, Bátya Község Önkormányzatának polgármestere (bal oldali kép), illetve Tordai Sándor, Püspökszilágy Község Önkormányzatának polgármestere (jobb oldali kép) ismerteti a településükön megvalósult és megvalósítani tervezett természetalapú és természetes vízmegtartó, vízvisszatartó és lefolyáscsökkentő megoldásokat a szegedi rendezvényen (2023. 05. 25.)

A rendezvények első blokkjának zárásaként a **Vízgyűjtő Pályázati Programot** ismertették a Klímabarát Települések Szövetségének szakértői (Porhajas Gábor László, Kiss Bence Álmos). A pályázati programról részletesebben a LIFE LOGOS 4 WATERS projekt [holnapján](#), illetve a pályázat felhívása a Klímabarát Települések Szövetségének [holnapján](#) érhető el.

Porhajas Gábor László, a Klímabarát Települések Szövetségének klímatanácsadója ismerteti a Vízgyűjtő Pályázati Programot a miskolci rendezvényen (2023. 06. 08.)

A második blokkban számos további jó gyakorlat, megvalósult vagy megvalósulás alatt álló hazai példák – köztük a tavaly lefolytatott **Önkormányzati Pályázati Program** keretében megvalósuló települési jó gyakorlatok, illetve kis kitekintés erejéig, néhány külföldi példaérett megoldás is szerepet kapott az előadások között. A hazai példák esetében több lépték is megjelent: települési léptéktől kezdve egészen az utca szintre, vagy az egyénre vonatkozóan is megismerkedhettek az érdeklődők megoldási ötletekkel, javaslatokkal. A teljesség igénye nélkül példaként említhetjük a rákócziújfalui bel- és csapadékvíztározót, a nagybajomi földtöltésekkel „visszakanyargósított” Boronka-patak vízháztartást javító és élőhelyet teremtő hatásait, a füzérradványi Benjes-sövényt, a tatai esőkertek kialakításának ötletét vagy éppen a gyenesdiási népszerű esővízgyűjtő tartályokat. Minden megoldás viszonylag kisleptékű, kevés energia-, idő- és pénzügyi ráfordítással megvalósítható, ezáltal talán alkalmazásuk egyre népszerűbbé válik, válhat rövidtávon. Hatásuk ezzel szemben viszont hosszútávon is nagyban érzékelhető.

Nyemcsok Tamás, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Somogy-Tolnai Tájegységének tájegységvezetője ismerteti a Nagybjomban megvalósult Boronka-patak rehabilitációs projektet a szekszárdi rendezvényen (2023. 06. 15.)

Az előadások között az **Országos Vízügyi Főigazgatóság** és a **Magyar Mérnöki Kamara** gondozásában összeállított **Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv**, mint tervezési segédlet is röviden ismertetésre került, illetve a Terv települési döntéshozatalban, stratégiaalkotásban betöltött szerepét is hangsúlyozták az előadók (Ivaskó Csaba, dr. Balatonyi László és Jancsó Béla), akik kiemelték továbbá az együttműködés fontosságát, illetve felhívták a figyelmet arra, hogy ezt az anyagot ne csupán szükségből vagy kötelezettségből készítsék el az önkormányzatok, hanem azért, mert ezzel még inkább feltérképezhetik vízgazdálkodási helyzetüket, problémáikat, nehézségeiket és megfogalmazhatják a jövőbeni terveiket.

Jancsó Béla, a Magyar Mérnöki Kamara, Vízgazdálkodási és Vízépítési Tagozatának elnöke mutatja be az Integrált Települési Vízgazdálkodási Tervet a szolnoki rendezvényen (2023. 06. 13.)

Ezt követően kettő – témájukat tekintve részben a természetalapú megoldásokhoz köthető – új, a Belügyminisztérium Önkormányzati Koordinációs Iroda gondozásában megvalósuló Interreg projekt került bemutatásra. A **LOCALIENCE** projekt keretében a szélsőséges időjárási eseményekkel szembeni helyi szintű ellenálló képesség elemzése és összehasonlítása valósul meg közép-európai országok bevonásával. A prevención alapuló ellenálló-képesség növelésén túl, a katasztrófa bekövetkezése esetén reagáló egységek hatékony támogatásának oldalát is vizsgálja az Interreg Centrál projekt. Az **NBS4LOCAL** projekt esetében pedig a természetalapú megoldások szakpolitikai környezetbe történő integrálásának elemzése és értelmezése zajlik, ugyancsak nemzetközi léptékben, több ország szakpolitikai rendszerének összevetésével. Az Interreg Europe projekt nagy hangsúlyt fektet az érdekelti bevonásra, így biztosítva, hogy valóban fennálló igényekre szabva kerül kialakításra a támogatási struktúra. Mindkét projektben pár hónapja kezdődött meg a munka, így az előadásokban a célkitűzéseket, a várható eredményeket és az alkalmazott módszereket ismertették a projektek szakmai vezetői (Laib Eszter, Csizmadia Petra).

Csizmadia Petra, a LOCALIENCE projekt szakmai vezetője ismerteti a projekt célkitűzéseit a szegedi rendezvényen (2023. 05. 25.)

A rendezvények zárásaként az önkormányzatok számára számos adathoz strukturált formában történő hozzáférést lehetővé tevő és ezáltal döntéstámogató rendszerként működő **Helyi Közszolgáltatási Információ Rendszer** – IKIR-projekt – jelenlegi és fejlesztést követő adathalmazát és működését vázolták fel a projekt koordinátorai (Simon Szilvia, Szendi Norbert, Jakab Sára).

A rendezvény fő tematikája tehát a klímaváltozás hatásai elleni küzdelem, ennek lehetséges módjai és a szélsőséges időjárási események következtében keletkező kihívások feltárása volt. Mindezek aktualitását mi sem bizonyítja jobban, mint a rendezvénysorozat idején hazánkban ténylegesen is kialakult súlyos időjárási helyzetek – talán túlzás nélkül mondhatjuk, hogy a legégetőbb klímaváltozási problémák a rendezvényekkel egyidőben „demonstrációs jelleggel” az ország számos pontján megjelentek az elmúlt pár héten. Ezen (kár)események – amelyek között említhetjük a rövid idő alatt lezúduló hatalmas mennyiségű csapadékot, amely villámárvizeket generált sajnos emberéletet is követelve Gyöngyöstarjánban, a Mátra lábánál; vagy a hazánkban viszonylag ritka széljelenséget, a tornádót Miskolcon, amelyet pont az ottani rendezvény során kellett megtapasztalnia a helyieknek – még inkább felerősítik a tenni akarás igényét és szükségességét. Bízunk benne – és a rendezvénysorozat iránt érdeklődők kiemelkedő száma is ezt erősíti –, hogy az országunkban már több helyszínen is megvalósult természetalapú megoldások és különösképpen a vízmegtartó, vízviasszatartó vagy éppen lefolyásllassító természet-alapú megoldások példaként szolgálhatnak más települések számára és egyre elterjedtebbé válnak országsszerte.

A kihívások korszakát éljük, amikor az időjárási rekordok egymást követik az évek váltakozásával, vagy épp adott éven belül felváltva is tapasztalhatjuk őket. Főként a vízgazdálkodás témakörét érintően a legfontosabbak: hol a súlyos aszály veszélyezteti a termésbiztonságot és ezáltal élelmezési válságot indukál, hol az árvíz vagy a napjainkban oly gyakran kialakuló villámárvíz okoz jelentős problémákat és veszélyezteti akár az életet is, vagy a belvízzel huzamosabb ideig elöntött területek jelentik a kihívást.

A sikeresen megvalósult projektek eredményei is azt tükrözik – amelyre kitűnő példa többek között a korábban már említett Püspökszilágy esete –, hogy érdemes, sőt kifejezetten fontos és előnyös visszanyúlni a természet adta és nyújtotta lehetőségekhez annak érdekében, hogy adott területen felmerülő kihívásra, problématípusra a lehető leghatékonyabb válaszokat adjuk. Mindehhez viszont nélkülözhetetlen a kooperáció és a szemléletformálás: együttműködés az önkormányzatok között (hiszen a klímaváltozás hatásai nem ismernek közigazgatási határokat), együttműködés a lakosság, a civilek, a szakértők, a hatóságok és a településvezetők között (így a beavatkozások hatékonysága növelhető). A szemléletformálás már sokszor és különböző módon előtérbe került az éppen aktuális kihívásokra adandó válaszok következtében. Korunk egyik egyértelmű kihívása a klímaváltozás, a vízgazdálkodás kérdéskörének problematikája. El kell érünk, hogy társadalmilag minél inkább elfogadott legyen a természet alapú megoldások alkalmazása, ugyanis csak így lehetséges a mesterséges és természetes közeg egyensúlyba terelése. A szemléletformálás megjelenik az oktatásban, a felnőttképzésben, az egyes projektekben, a különféle programokban, a kutatásokban és rendezvényeken – reméljük, hogy az előadások ezt a célt is sikeresen szolgálták.

A LIFE LOGOS 4 WATERS projekt partnerségének nevében ezúton is szeretnénk ismét megköszönni a megtisztelő érdeklődést és részvételt a rendezvényeinken. Bízunk benne, hogy az előadásokat akár személyesen meghallgatók, akár csak az előadások anyagát olvasók (amelyek a cikkünk végén szereplő linkeken elérhetőek) számára új eredményekkel, tapasztalatokkal gazdagodtak, amelyek együttműködésben megvalósulva a fejlődésükhöz és a klímaváltozás hatásai ellen tett küzdelmük támogatására is jó hatással és példaként szolgálhatnak. Jane Goodall szavait idézve: „*Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan!*” A rendezvénysorozat keretében elhangzott előadások az alábbi linkeken érhetőek el helyszínenként: [Szeged](#), [Tata](#), [Visegrád](#), [Keszthely](#), [Miskolc](#), [Szolnok](#), [Szekszárd](#)

Készítette: Belügyminisztérium, Önkormányzati Koordinációs Iroda

Szakmai tájékoztató a Dokumentációs Központ Információs Rendszerről – Bemutatkozott a DOKIR

A Dokumentációs Központ Információs Rendszerről, azaz a DOKIR-ról tartottak szakmai tájékoztatót és gyakorlati bemutatót a Lechner Tudásközpontban 2023. június 9-én. Az esemény keretében a résztvevők megismerkedhettek a DOKIR részét képező Magyar Tervtárak Közös Katalógusával, Műszaki Tervtárak Jegyzékével, a már külön alkalmazásként működő Építészeti Szerzői Jogi Nyilvántartással, és a hamarosan önálló alkalmazásként megjelenő Nemzeti Geotechnikai Térkép és Adattárral.

A cikk folytatása elérhető: www.lechnerkozpont.hu

Központi Címregiszter, közös célok reményében – Szakmai továbbképzést tartottak a Lechner szakértői Pécsen

A Központi Címregiszterhez, azaz KCR-hez kapcsolódó továbbképzésen tartottak előadásokat a Lechner Tudásközpont ingatlan-nyilvántartási és geodéziai szakértői Pécsen májusban. A gyakorlati fókuszú prezentációkból a résztvevő jegyzők és polgármesteri hivatali ügyintézők a KCR használatának lehetőségeiről, jogi háttéréről és ingatlan-nyilvántartással való kapcsolatáról szerezhettek naprakész tudást.

A cikk folytatása elérhető: www.lechnerkozpont.hu

Közel 10 000 új kép a fentrol.hu-n! – Befejeződött a Légifilmtár 1959-ben készült fotóinak digitalizálása

Csaknem 10 000 új képpel gazdagodott a fentrol.hu oldalon bárki számára elérhető Digitális Légifelvétel Archivum. A Lechner Tudásközpont Légifilmtárában őrzött fekete-fehér, színes és infraszínes légifelvételek folyamatos digitalizálásának és feltöltésének eredményeként mostantól online megtekinthető az összes 1959-ben készült légifotó.

A cikk folytatása elérhető: www.lechnerkozpont.hu

Nem minden kilátó, ami elsőre annak látszik – Geodéziai mérőtornyok országsszerte

Erdőn-mezőn járva, akár a legnagyobb bozótban, 8-30 méter magas, henger alakú építményekkel találkozhatunk országsszerte. Ezek geodéziai mérőtornyok, melyek néhány évtizeddel ezelőtt még kiemelt szereppel bírtak a földmérők számára, ám mára, a műholdas technológia térnyerésével, jócskán veszítettek jelentőségükből. Az országban 107 darab ilyen objektum épült, közülük néhány – szerencsés funkcióváltás után – kilátóként, adótoronyként, vagy megfigyelő-állomásként kapott új lehetőséget.

A cikk folytatása elérhető: www.lechnerkozpont.hu

Webinárium a faborítottsági adatbázis frissítéseiről – Ellenőrző szerepben a Lechner földmegfigyelési csapata

Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség szervezésében online szakmai bemutatót tartottak május 23-án a Copernicus Földmegfigyelő Program új termékéről, a Small Woody Features adatbázisról, melynek elkészítésében az ellenőrző feladatok elvégzésével az Európai Adatintegráció és Digitalizáció Témaközpont (ETC/DI) tagjaként a Lechner Tudásközpont is részt vállalt. Az eseményen Maucha Gergely, a Földfelszín-monitorozási Osztály vezetője beszámolt a Small Woody Features termék kvalitatív ellenőrzésének eredményeiről.

A cikk folytatása elérhető: www.lechnerkozpont.hu

Bemutakozott a Nemzeti Térinformatikai Alaptérkép – Szakmai napon ismerhették meg a szolgáltatás gyakorlati használatát

A Lechner Tudásközpont Nemzeti Térinformatikai Alaptérképének gyakorlati alkalmazásával ismerkedhettek meg a résztvevők a május 25-én Budapesten megrendezett szakmai napon. A Lechner Tudásközpont szakértői részletesen bemutatták a térképszolgáltatás adatforrásait, a téradatok elérésének módját, felhasználási területeit.

A cikk folytatása elérhető: www.lechnerkozpont.hu

GNSS fejlesztések és kihívások – Képzés és szakmai nap a nagy pontosságú műholdas helymeghatározás szolgáltatásról

Szakmai információs és továbbképző napot tartottak május 18-án a Lechner Tudásközpontban. A rendezvényen a Kozmikus Geodéziai Obszervatórium (KGO) által üzemeltetett nagy pontosságú műholdas helymeghatározás szolgáltatás, a GNSSnet.hu működésével és használatával kapcsolatos folyamatban lévő korszerűsítések kerültek fókuszba.

A cikk folytatása elérhető: www.lechnerkozpont.hu

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

Pályázati lehetőségek

A LEGJOBB ÖNKORMÁNYZATI GYAKORLATOK PROGRAM 2023. ÉVI PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA

A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programot 2023-ban is folytatjuk, ebben az évben azokat a már bizonyított jó önkormányzati gyakorlatokat várjuk, amelyek minimum legalább egy éve hatékonyan, hatásosan, mások számára átvehető és megismételhető módon működnek.

**A Legjobb Önkormányzati
Gyakorlatok Programja**

**Tisztelt Polgármester Asszony!
Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Önkormányzati Szakemberek!**

Közelegnek a helyi önkormányzati választások, ami mindig arra készíti az önkormányzati szektort, hogy visszanézve az elért eredményekre számba vegye a sikereket, a kitűzött célokhoz viszonyítva. Segítünk megünnepelni az Ön eredményeit, hiszen a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok programja tükröt tart Önnek, hogy nemzetközileg elfogadott elvek és szabványok mentén, külső szakértők értékelése nyomán is büszke legyen jó gyakorlatára.

A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programot (a továbbiakban: Program) 2023-ban is folytatjuk, ebben az évben azokat a már bizonyított jó önkormányzati gyakorlatokat várjuk, amelyek minimum legalább egy éve hatékonyan, hatásosan, mások számára átvehető és megismételhető módon működnek.

Három nagy területen várjuk pályázataikat 2023-ban:

1. Helyi értékek a településmarketing és/vagy a kulturális alapú gazdaságfejlesztés szolgálatában

Hazánk sokszínűségét és a híres magyar kreativitást szeretnénk bemutatni ezzel a kategóriával: olyan önkormányzati már működő jó gyakorlatokat keresünk a díjakra, ahol valamely helyi, a Települési Értéktárban szereplő értéket bizonyítottan hatásosan és hatékonyan használt fel az önkormányzat (és esetleg partnerei) a településmarketing és /vagy a gazdaságfejlesztés érdekében.

A helyi értékek lehetnek hagyományok, kulturális vagy történelmi örökségek, programok, termékek. A jó gyakorlattól elvárjuk, hogy a közösségfejlesztést, a társadalmi inklúziót, az innovatív megoldásokat, a helyi közösség érdekeit szolgálja érzékelhető és bizonyítható módon.

A kategória díja: a Nemzeti Művelődési Intézet által felajánlott tanulmányút teljes finanszírozása 40 fő részvételével az önkormányzat számára Lakitelekre

2. Bűnmegelőzési, közbiztonsági jó önkormányzati gyakorlatok

A felhívás célja olyan jó önkormányzati gyakorlatok feltérképezése, amelyek a településbiztonság fokozása és az állampolgárok biztonságérzetének javítása érdekében megvalósítandó: a közterületek biztonságának fokozásával, a gyermek- és fiatalkori bűnözés és az áldozattá válás megelőzésével, az idősök védelmével, segítésével, a hátrányos helyzetű családok és egyének számára preventív intervenciókkal közvetlenül kezeli az adott térségre vagy közösségre jellemző problémákat.

Olyan innovatív gyakorlatokat várunk, amelyek nem egyetlen dimenzióban értelmezik a prevenció feladatokat, hanem célba veszik a bűnelkövetés minden lehetséges aspektusát: az elkövetőt, az áldozatot és a bűncselekményi szituációt is.

Előnyben részesülnek azok az innovációk, amelyek a komplex bűnmegelőzési szemléletnek megfelelően az önkormányzatok kezdeményezésével a helyi szereplők koordinálásával (pl. civil szervezetek, a helyi jelzőrendszer szereplői, polgárőrség, oktatási-nevelési intézmények, egyházi szervezetek) reflektálnak a problémákra és később a helyi társadalompolitika integrált részévé válhatnak.

Továbbá, amelyek előtérbe helyezik az állampolgárok bevonását a bűnmegelőzési programokba, amely hatására

- az állampolgárok öngondoskodási képessége erősödik, felelősségérzete növekszik;
- a konfliktusok erőszakmentes megoldásának szemlélete nő a társadalomban;
- a fiatalok megküzdési képessége erősödik;
- fokozódik a lakóközösségek önvédelme;

- az áldozattá válás, a másodlagos és ismételt áldozattá válás kockázata alacsony, az állampolgárok biztonságérzete magas.

A felhívás nem kívánja leszűkíteni a bűnmegelőzés témaköreit, de kiemelten javasolja az alábbi problématerületeket:

- Az építészet a maga eszközeivel fontos eszköze lehet a bűnmegelőzésnek: a terület- és településrendezés, a közterek kialakítása, átalakítása, a környezet általános állapota, a tudatos állampolgári használat mind csökkentheti a bűnelkövetések számát.
- Az időskorúak jóhiszeműségükből fakadóan veszélyeztetett csoportot képeznek, ezért a védelmük érdekében minden jelzőrendszeri innováció, komplex közösségi bűnmegelőzési program hatékony lehet.
- A hátrányos helyzetű településeken elkövetett bűncselekmények visszaszorítása érdekében egy újszerű módszertannal megvalósuló közösségi program, az öngondoskodást segítő intervenciók, a konfliktusok erőszakmentes kezelésének elsajátítását elősegítő programok hatékonyan képesek megelőzni a bűnelkövetővé és áldozattá válást.
- Online csalások megelőzését segítő önkormányzati programok, jó gyakorlatok.

A gyermek- és fiatalkorúak csoportja több szempontból is veszélyeztetett korosztály. A fiatal generációk megszólítása, előremutató kommunikációs módszerek alkalmazása, újszerű kulturális, szabadidős programok megvalósítása, valamint a jelzőrendszeri szereplőket érintő komplex programok hatékonyan segíthetik az áldozattá és elkövetővé válás megelőzését. A díjazásban ezért külön kategóriában díjazzuk a fiatalok védelmére irányuló jó gyakorlatokat az alábbiak szerint. Kérjük, jelölje meg a címben a témánál, hogy mely alkategóriába sorolja a gyakorlatát.

Díjak:

1. helyezett: 1,4 millió Ft
2. helyezett: 1 millió Ft
3. helyezett: 600 ezer Ft

Az elnyert díjat szabadon – ám a jó gyakorlattal kapcsolatos – a TÖOSZ-szal előre egyeztetett célokra használhatja fel a díjazott önkormányzat.

3. Önkormányzati innovációk

Ebben a témakörben szabadon, bármely önkormányzati működési területhez tartozó bizonyított jó gyakorlatokat várunk, amelyek megfelelnek a Program feltételeinek és nem tartoznak az előző témakörökhöz, továbbá a fent említett legalább egy éves működéssel rendelkeznek (ez valamennyi téma-kiírásra vonatkozik).

Díj:

- részvételi lehetőség a TÖOSZ által üzemeltetett D-Care Lab Budapest innovációs programjában (minimum hat workshop keretében innovációs fejlesztési folyamatban való részvétel) (<http://xn--tosz-5qa.hu/aktualis/hirek/a-d-care-labs-projekt-hirei/>);
- szakmai tanulmányúton való részvétel (egyeztetés alatt).

A díj elnyerésének feltételei – A pályázatban bemutatott gyakorlatok bírálati szempontjai:

Elfogadottság és együttműködés – A gyakorlat tervezését és bevezetését megfelelő egyeztetések kísérték-e, amelyek során sikerült-e megegyezésre jutni a gyakorlat tartalmáról és az együttműködés megvalósításáról.

Átláthatóság és nyitottság – A gyakorlat kialakítását segítő döntések jól definiáltak-e és közérthető formában hozzáférhetőek-e. Kialakításuk során konzultáltak-e résztvevőkkel, és van-e lehetőség a közreműködésükre a megvalósítás szakaszában. Törekedett-e az önkormányzat az aktív részvétel támogatására.

Hatásosság – A gyakorlat megvalósította-e a kitűzött célt, van-e pozitív hatása, esetleg hatást gyakorol-e más kapcsolódó területek gyakorlataira, a lakosok pozitívan értékelik-e.

Hatékonyosság – A gyakorlat bevezetése jelentős, mérhető hatékonyságjavulást eredményezett-e.

Fontosság – A gyakorlat hozzájárul-e a település egyik (vagy több) problémájának megoldásához. Olyan probléma megoldásához járul-e hozzá, amely sok településen jellemző, s kevésbé ismert a megoldása.

Fenntarthatóság – A gyakorlat intézményesült-e és integrálódott-e az önkormányzat cselekvéssorába, megalapozott-e pénzügyi és szervezeti fenntarthatósága.

Megismételhetőség – A gyakorlat bevezethető-e több más településen különösebb probléma nélkül.

Azok az önkormányzatok pályázhatnak a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Díjra, amelyek a maguk megítélése szerint valami új és másutt is alkalmazható gyakorlatot alakítottak ki.

A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Díj elnyerésére irányuló pályázat benyújtásával a pályázó önkormányzat vállalta, hogy a TÖOSZ-szal kötendő szerződés szerint a saját, díjazott gyakorlatát más önkormányzatokkal megismerteti. Annak érdekében, hogy a tudás széles körben, az ország más részein is hasznosulhasson, a nyertesek a legjobb gyakorlatukat bemutató fontosabb információkat nyílt napok, szakmai konferenciák, tanulmányutak, internetes bemutatkozás keretében adják át. A Program a nyertes önkormányzatok képviselőinek mindehhez felkészítő képzést kínál.

A Program irányítói: A Programot a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ) az Európa Tanács Helyi és Regionális Demokrácia Szakértői Központja együttműködésével hirdeti meg 2008-tól folyamatosan. A megvalósításában a 2023. évben a TÖOSZ mellett részt vesz a Kisvárosok Szövetsége, a Magyar Faluszövetség, a Magyar Önkormányzatok Szövetsége, a Belügyminisztérium, a Nemzeti Művelődési Intézet, a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács, a Biztonságos és Élhető Városokért Egyesület, a Homo Oecologicus Alapítvány, az Országos Polgárőr Szövetség.

A Program célja: A Program célja a legjobb önkormányzati gyakorlatok feltérképezése, és megismertetése az ország más önkormányzataival, kormányzati szervezetekkel és a nemzetközi szakmai közélettel is.

Az új és innovatív helyi megoldások feltérképezése, illetőleg az ilyen megoldásokat nyújtó önkormányzatok tudásának és tapasztalatának terjesztése a hasonló problémával küszködő önkormányzatok körében jobb közszolgáltatásokat, s a településvezetésben magasabb színvonalú teljesítményt eredményezhet. A Program által kezdeményezett tudásátadási folyamat azonban nemcsak azokat az önkormányzatokat segíti, amelyek új megoldásokhoz jutnak, hanem azokat is, amelyek a gyakorlatokat kialakították. A tudásátadás nemcsak írott formában, hanem nyílt napokkal és a kollégákkal való konzultáció során valósul meg. E konzultációkon kitűnő új ötleteket kaphat az átadó önkormányzat is a kialakított gyakorlatok továbbfejlesztésére.

Előzmények: Az elmúlt 15 évben közel 300 pályázat érkezett be a Programba, és nagyjából 180 millió Ft összegnek megfelelő díjazásban részesültek a nyertesek. A Programban évente több pályázati területről gyűjtöttük az önkormányzati jó gyakorlatokat. Az eljárásrend értelmében az írásos pályázatokat a helyszínen is ellenőrizték a szakértők, akik az Irányító Bizottságtól nyerték el mandátumukat. A Program végrehajtását projektmenedzser segíti, akinek munkáját a TÖOSZ biztosítja. A végső döntő egy szakmai konferencia keretében zajlik, amikor a jó gyakorlatokat max. 10 perces prezentációban mutatják be a pályázók. A konferencia előtt prezentációs képzésben részesítjük a települések képviselőit, ami bizonyítottan hatékonyabbá és célzottabbá teszi minden évben a tudásátadási folyamatot. A szakértői értékelés markánsan elkülönül az Irányító Bizottság munkájától. A szakértői értékelések alapján a döntést az Irányító Bizottság hozza meg.

A Program honlapján részletes információk állnak rendelkezésre a program valamennyi részletéről: www.legjobbkonkormanyzatigyakorlatok.hu

Az Innovációs és technológiai Minisztérium (ITM) támogatásával 2019-ben nagy sikerű szakmai tanulmányútra került sor, amelyen a nyertes önkormányzatok képviselői vehettek részt. 2020-ban a nyertesek pénzjutalmat és változásmenedzsment képzést kaptak, tekintve, hogy szakmai tanulmányutat nem tudtunk szervezni a járvány miatt. A díjakkal járó pénzüsszegek felhasználása kötött abban a tekintetben, hogy csak olyan önkormányzati fejlesztésre lehet felhasználni, ami a nyertes jó gyakorlattal kapcsolatos és megfelel a program feltételeinek, amit a menedzsmentet biztosító TÖOSZ ellenőriz.

A díjakkal járó pénzüsszegek felhasználásáról következő év március 31-ig kell benyújtani az elszámolást a TÖOSZ felé.

A Program 2023. évi tervezett ütemezése:

- 2023-as pályázati szakasz meghirdetése: 2023. május 24.
- Pályázatok benyújtásának határideje: 2023. szeptember 14.
- Beérkezett pályázatok írásbeli értékelése: 2023. szeptember 29.
- Helyszíni/online megbeszéléseken keresztüli szakértői értékelések, beszélgetések: 2023. november 5-ig.
- Záró-konferencia és prezentációs verseny: 2023. november 30.
- Felkészítő tréning az offline/online prezentációs döntőre 2023. november folyamán.

Pályázati határidő: 2023. szeptember 14.

A pályázati adatlap csatoltan található.

Valamennyi magyarországi települési önkormányzat elnyerheti a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Díját. Pályázni a www.toosz.hu és a www.legjobbonkormanyzatigyakorlatok.hu internetes honlapról letölthető pályázati formanyomtatvány elektronikus kitöltésével lehet. A pályázatot online kell beküldeni a következő címre toth@toosz.hu és sabjan@toosz.hu

A pályázat további érvényességi feltételei:

- egy 8-10 szöveges-képes diából álló MS Power Point (ppt) prezentáció és egy max. 2 perc időtartamú videó, amelyet pályázat elektronikus példányával együtt kell megküldeni a toth@toosz.hu, valamint a sabjan@toosz.hu e-mail címre [5 MB-nál nagyobb terjedelmű fájl esetén kérjük, szíveskedjenek óriásfájl-küldő programot (www.mammutmail.com vagy www.toldacuccot.hu) használni];
- a pályázati formanyomtatványt egy MS Word és egy szkennelt, a polgármester által aláírt változatban kell megküldeni e-mailben.

A pályázathoz a jó gyakorlat eredményeit bemutató dokumentumok, kiadványok, fotók anyagát az önkormányzat honlapjára feltöltve és a linket beillesztve van lehetőség megküldeni. A pályázó a mellékletek megküldésével hozzájárul a dokumentumok, kiadványok, fotók és videók szabad felhasználásához. Bármely felmerülő kérdésével forduljon bizalommal a TÖOSZ Titkárságához a következő elérhetőségek valamelyikén: (06 30) 436 0260 vagy (06-1) 322-7407 telefonszámon és a sabjan@toosz.hu e-mail címen.

Készítette: Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége

FOLYTATÓDIK A SZOCIÁLIS FÖLDPROGRAM

Idén is folytatódik a Családi portaprogram elnevezésű szociális földprogram, megjelent az erre vonatkozó, 240 millió forint értékben kiírt pályázat - közölte Fülöp Attila, a Belügyminisztérium gondoskodáspolitikáért felelős államtitkára.

Fülöp Attila elmondta: a program alapvetően a növénytermesztés és az állattenyésztés területén, valamint a beszerzésekben tud segíteni a családoknak. Az elmúlt tizenkét évben 2,5 milliárd forintot fordított az állam erre a programra, kizárólag költségvetési forrásból; ez évente mintegy négyezer családnak nyújt segítséget - tette hozzá.

A program segítséget nyújt a családok megélhetéséhez, hozzájárul az adott település, utcarész, ház rendezettebbé tételéhez és a foglalkoztatás növeléséhez, magasabb foglalkoztatási szint eléréséhez is - közölte. Mint mondta, az idén meghirdetett 240 millió forintos pályázat legfontosabb üzenete, hogy nehéz gazdasági környezetben háborús időket élünk, amikor fontos a szociális célokat szolgáló források megőrzése. A magyar kormányzat szeretné biztonságban megőrizni az ezen a területen levő költségvetési forrásokat - emelte ki. Szólt arról, hogy a programban részt vevő családok "megélhetési segítséget" kapnak, de fontos, hogy előbb-utóbb a hosszú távú önfenntartást, öngondoskodást vagy a munkaerőpiacra történő kilépést is jelentse ez számukra.

Fülöp Attila kitért arra is, hogy az elmúlt tíz évben egymillió munkahely jött létre, ez 27 százalékos növekedést jelent. Hozzátette: a munkaerőpiac szempontjából leghátrányosabb helyzetű rétegeket tekintve a roma közösségek körében 75, a megváltozott munkaképességűeknél pedig 150 százalék volt a foglalkoztatási szint növekedése.

Mindehhez a nagy beruházások mellett az ilyen "kis programok" is hozzájárulnak - jegyezte meg. Az államtitkár elmondta: a kiírástól számítva 30 napig lehet benyújtani a pályázatokat, részletek a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság honlapján található. Önkormányzatok, egyházi jogi személyek, civil szervezetek és közhasznú civil szervezetek egyaránt pályázhatnak.

Szalay Ferenc, szolnoki polgármester és Velki Róbert, a Nógrád vármegyei Magyargéc településvezetője a program korábbi tapasztalatairól, illetve az utánkövetés fontosságáról beszélt.

Baginé Gavaldik Livia, Jászladány programkoordinátora szintén pozitív tapasztalatokról számolt be, a programmal a "családi életteret" fejlesztik, ezáltal formálódik a családok életvitele, élethelyzete is. Eredményeik vannak, jó példával szolgálnak, mintát adnak és amikor a család élettere fejlődik, akkor az egész település fejlődik - fűzte hozzá.

Forrás: www.kormany.hu, Belügyminisztérium

MINTEGY HÁROMSZÁZMILLIÓ FORINTRA PÁLYÁZHATNAK FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐKET SEGÍTŐ SZERVEZETEK

Csaknem háromszázmillió forint értékben írtak ki pályázatokat fogyatékossgal élők szervezeteinek vagy őket segítő szervezeteknek - jelentette be a Belügyminisztérium gondoskodáspolitikáért felelős államtitkára.

Fülöp Attila a Szemléletmód Rehabilitációs Központban elmondta, hogy a pályázatokat három kategóriában írták ki. Az első, több mint kétszázötmillió forint keretösszegű felhívás egyik célcsoportja a fogyatékossgal élő emberek, a nekik fenntartott szolgáltatások fejlesztése, bővítése vagy újak indítása, szabadidős tevékenységeik segítése, a másik cél pedig az ezen a területen dolgozó szakemberek továbbképzése. A másik kategória a segítő, terápiás kutyák kiképzésének támogatására szolgál, ennek a keretösszege 54,5 millió forint. A harmadik, 35,5 milliós pályázat az érintett szülőknek szól, mivel az ő mentorálásukra, képzésükre is szükség van - közölte Fülöp Attila.

Hozzátette: mindhárom pályázat részletei megtalálhatók a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet [honlapján](http://nszi.hu/palyazatok) (nszi.hu/palyazatok), a [pályázatokra](#) civil szervezetek és egyházi jogi személyek jelentkezhetnek a június 12-i meghirdetéstől harminc napig.

"A háromszázmillió forint kormányzati üzenete, hogy ebben a nehéz, háborús időben is szeretnénk megőrizni azokat a forrásokat, amelyeket a rászoruló, fogyatékossgal élő honfitársainknak biztosítunk az ellátásokra, amelyek az ő és családjuk, valamint a velük foglalkozó szakemberek számára fontosak" - hangsúlyozta az államtitkár.

Nyikes Fatime, a Buda-környéki Látássérültek Közhasznú Egyesülete (Buláke) elnöke "óriási horderejű előrelépésnek" nevezte, hogy 2019-ben az elemi rehabilitáció jogszabályi háttérrel kapott, tehát külön költségvetési soron szerepel a finanszírozása. Azóta országos hálózat épült ki, amelyben a szerzett látássérültek elemi rehabilitációját teljeskörűen el tudjuk látni - tette hozzá. Közölte, az "elemi rehabilitáció" azoknak ad segítséget, akik felnőtt korukban veszítették el a látásukat olyan mértékben, ami már akadályozza őket az önálló életvezetés kialakításában. "Megtanítjuk őket az utcai közlekedéstől az okoseszközök használatáig mindenre, ami szükséges a tartalmas, önálló életre" - mondta a Buláke elnöke.

Kállai-Mikola Gyöngyvér, a Szemléletmód Rehabilitációs Központ szakmai vezetője arról beszélt, hogy a látássérült emberek önállóságaért dolgoznak, így két pályázati lehetőség is érinti őket jelenleg. Egyrészt a vakvezetőkutyás pályázat, amely a látássérültek önálló közlekedéséhez járul hozzá, másrészt az a pályázat, amely a fogyatékkal élő szakmai programját támogatja.

Forrás: www.kormany.hu, Belügyminisztérium

„ZÖLD ÓVODA” CÍMRE LEHET PÁLYÁZNI

A minél fiatalabb korban megkezdett szemléletformálás alapvető fontosságú, ezt segítik a Zöld Óvodák is, amelyekben a gyermekek életkoruknak megfelelő, élményekre és tapasztalatokra épülő környezeti nevelést kapnak. Az Energiaügyi Minisztérium és a Belügyminisztérium által meghirdetett „Zöld Óvoda”, „Címmeztartó Zöld Óvoda” és „Örökös Zöld Óvoda” cím elnyerésére június 6-tól lehet pályázni – jelentette be Raisz Anikó környezetügyért és körforgásos gazdaságért felelős államtitkár.

Az államtitkár emlékeztetett, hogy a „Zöld Óvoda” minősítő cím pályázat elősegíti a környezettudatos és fenntarthatósági szempontok, értékek elterjesztését, biztosítja az élményekre és tapasztalatokra épülő környezeti nevelést az intézményekben. A program pályázati rendszere 17 éve indult és évről évre egyre több intézmény érdeklődik iránta. Jelenleg mintegy 1100 óvoda a tagja. Célunk, hogy a Magyarországi Zöld Óvodák Hálózata a mentorálási rendszerrel, az akkreditált pedagógus-továbbképzéssel és új oktatási segédeszközök biztosításával még tovább bővüljön – tette hozzá Raisz Anikó.

A cím garancia arra, hogy az intézményben megalapozzák a gyerekek ökoiskolai nevelését, mivel a helyiségeinek kialakítása segíti az egészséges életmódot, emellett lehetőség szerint biztosítják a szelektív hulladékgyűjtést és óvodakertet alakítanak ki. Az óvodák figyelmet fordítanak a szülők és a helyi társadalmi közösségek környezettudatos szemléletformálására is.

A pályázó óvodák a felhívásban meghatározott kritériumrendszer alapján önértékelést készítenek, melyben számot adnak az óvodában folyó, a fenntartható fejlődés elvei szerinti tevékenységek tartalmáról, a környezeti nevelés szintjéről, az innovációs tevékenységek jellemzőiről és a fenntarthatóság szempontjai szerinti működtetésről. Amennyiben egy óvoda három alkalommal elnyerte a „Zöld Óvoda” címet, megpályázhatja a visszavonásig érvényes „Címmeztartó Zöld Óvoda” vagy az „Örökös Zöld Óvoda” címet.

A pályázatokat 2023. június 6-tól szeptember 30-ig lehet benyújtani.

A felhívásról további részletek a www.zoldovoda.hu oldalon olvashatók.

Forrás: www.kormany.hu, Energiaügyi Minisztérium

Pályázati hírek

PROFI FELSZERELÉSEKKEL LÁTTA EL AZ ÖNKÉNTESÉKET A KATASZTRÓFAVÉDELEM

Lezárult a KEHOP-1.6.0-15-2017-00017 azonosító számú, az Önkéntes mentőszervezetek fejlesztése és felkészítése elnevezésű európai uniós projekt. A projekt az Európai Unió 1 milliárd 500 millió forintos vissza nem térítendő támogatásából, a Magyar Állam társfinanszírozásával valósult meg.

A projekt célja kétszáz járási vagy települési mentőszervezet, illetve az ezekben tevékenykedő több mint négyezer-egyszázötven önkéntes beavatkozási feltételeinek javítása volt. A szervezeteket védőfelszerelésekkel, kárelhárítást támogató technikai eszközökkel, illetve a logisztikai kapacitás növelését szolgáló járművekkel és felszerelésekkel látta el a katasztrófavédelem.

A katasztrófavédelem az önkéntesek számára

- 45 terepjárót,
- 45 quadot utánfutóval,
- 120 utánfutót,
- 20 fűthető sátrót,
- 240 tábori ágyat hálósákkal,
- 260 áramfejlesztőt és ugyanennyi zagyszivattyút,
- 20 reflektort,
- 320 készlet tűzoltóbevetési védőruházatot és
- 640 készlet általános gyakorló védőruhát szerzett be.

A 2018 óta zajló másfél milliárdos beruházás fejlesztéseinek és képzéseinek köszönhetően az önkéntesek modern eszközparkkal és korszerű tudással felvértezve kapcsolódhatnak be ár- és belvízkárok idején a mentési, a kárenyhítési és a helyreállítási munkálatokba. A pályázat keretein belül az új eszközök, gépjárművek alkalmazásához kapcsolódó képzések nyolcszáz önkéntes számára váltak elérhetővé. A képzett önkéntesek alkalmazásával erősíthető a települések önvédelmi képessége, ugyanakkor csökkenthető a beavatkozási idő és a károk mértéke.

A folyamatosan fejlődő önkéntes szervezetek Magyarországon belül és a határokon túl is hatékonyan működnek közre a kárfelszámolásban és a megelőzésben is.

Forrás: Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

Folyóiratunk aktuális és korábbi számai elérhetők a kormányzati portálon (www.kormany.hu → Közérdekű adatok és információk → Dokumentumtár keresője → Hirdetmények, közlemények).

The screenshot displays the 'DOKUMENTUMTÁR' (Document Repository) search results on the Hungarian Government Portal. The header includes the Hungarian coat of arms, 'MAGYARORSZÁG KORMÁNYA', and navigation links for 'GAZDASÁGI ÚJRAINDÍTÁS' and 'KÜZDELEM A VÍRUS ELLEN'. The main title 'DOKUMENTUMTÁR' is centered in a blue banner. Below the banner, there are several search filters: 'Szűrés forrás szerint' (Filter by source), 'Szűrés a dokumentum típusa szerint' (Filter by document type), 'Szűrés kezdő dátum szerint' (Filter by start date), and 'Szűrés végső dátum szerint' (Filter by end date). A search bar contains the text 'önkormányzati hírlevél' (local government newsletter), which is circled in red. To the right of the search bar is a yellow 'KERESÉS' (Search) button. Below the search bar, it states 'Találatok száma: 1 db' (Number of hits: 1). A single result is shown in a grey box, labeled 'Belügyminisztérium' (Ministry of Interior), with the title 'Hirdetmények, közlemények' (News, statements), which is also circled in red.

**Az Önkormányzati
Hírlevél kiadásáért
felel:**

• **Dr. Bekényi József**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Főosztály

Szerkesztésért felel:

• **Dr. Barabás Zoltán**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Főosztály

Szerkeszti:

• **az Önkormányzati Hírlevél
szerkesztőbizottsága**

Szerkesztőbizottság címe:

Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály
1903. Budapest, Pf. 314.

E-mailcím:

onkormanyzati_hirlevel@bm.gov.hu

Telefon:

+36 1 441 1127